

การใช้ประโยชน์จาก FTA กฎแหล่งกำเนิดสินค้า และเครือข่ายการผลิต ในอาเซียน

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และ
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

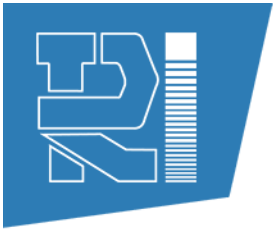

สำนักงาน THE OFFICE
เศรษฐกิจอุตสาหกรรม OF INDUSTRIAL ECONOMICS

www.oie.go.th www.tdri.or.th

4 สิงหาคม 2554

ภาพรวมการนำเสนอ

1. การใช้ประโยชน์ด้านภาษีศุลกากรจาก FTA โดยภาคอุตสาหกรรมไทย
2. การเปลี่ยนแปลงเครือข่ายการผลิตในอาเซียน กรณีศึกษา 4 อุตสาหกรรม
3. ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการใช้ประโยชน์จาก FTA
4. กฎแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ FTA เป็นอุปสรรคต่อการใช้ประโยชน์จาก FTA หรือไม่
5. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1

การใช้ประโยชน์ด้านภาษีศุลกากรจาก FTA โดยภาคอุตสาหกรรมไทย

แนวคิดในการวิเคราะห์การใช้ประโยชน์จาก FTA

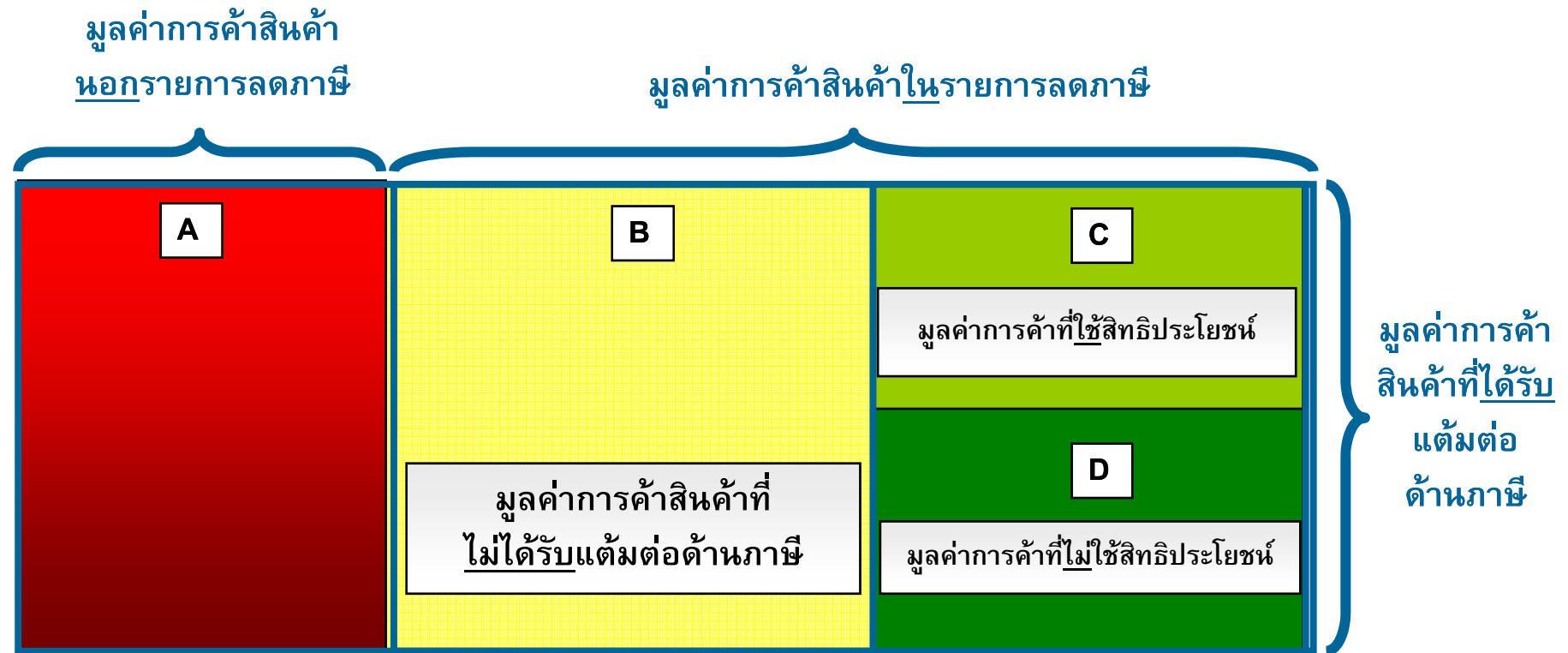

น้ำในแทงก์ = กว้าง X สูง X อัตราการกักเก็บน้ำ

ภาษีที่ประหยัดได้ = ความครอบคลุม X แท้มต่อ X
อัตราการใช้สิทธิประโยชน์

กรอบการวิเคราะห์การใช้ประโยชน์จาก FTA

แต้มต่อด้านภาษีศุลกากร \equiv อัตราภาษี MFN – อัตราภาษี FTA

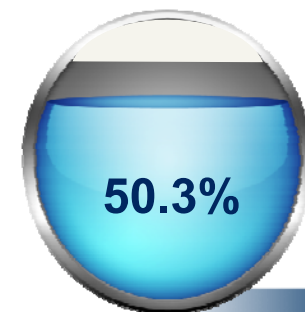
ความครอบคลุมของความตกลง \equiv
$$\frac{(C+D)}{(A+B+C+D)}$$

อัตราการใช้สิทธิประโยชน์ \equiv
$$\frac{C}{(C+D)}$$

ในปี 2553 สินค้าส่งออกจากไทยประหยัฒภาษีศุลการไต้
101,787 ล้านบาท โดยการส่งออกไปอาเซียนประหยัฒได้มากที่สุด

ประเทศคู่ค้า	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)	ภาระด้านภาษีที่ผู้นำเข้า ในประเทศในภาคีประหยัฒได้		ความครอบคลุม (%)	แต้มต่อด้าน ภาษีศุลการ (%)	อัตราการใช สิทธิประโยชน์ (%)
		มูลค่า (ล้านบาท)	สัดส่วน (%)			
อาเซียน	1,407,167	68,290	4.9	53.4	16.9	42.0
- อาเซียนเดิม	1,016,927	54,758	5.4	47.7	18.3	50.3
- อาเซียนใหม่	390,240	13,531	3.5	68.3	14.4	26.9
จีน	683,743	15,220	2.2	48.6	8.5	58.1
ออสเตรเลีย	298,333	9,074	3.0	74.1	6.1	67.5
ญี่ปุ่น	650,066	5,331	0.8	32.2	5.0	58.6
เกาหลีใต้	114,945	1,958	1.7	46.0	9.3	38.3
อินเดีย	139,899	1,915	1.4	79.2	3.8	38.0
รวมทุกประเทศ	3,294,154	101,787	3.1	50.9	11.2	50.3

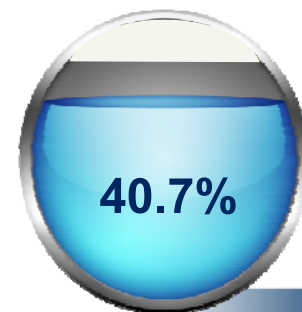
ผู้ส่งออกกลุ่มยานยนต์และอาหารได้รับประโยชน์สูงสุด

อุตสาหกรรม	ภาษีที่ผู้นำเข้าในประเทศคู่ค้าประหยัดได้	
	มูลค่า (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
ยานยนต์	35,232	15.1
อาหาร	11,367	3.3
พลาสติก	7,215	3.7
ยาง	6,760	2.3
เคมีภัณฑ์	5,769	2.6
เครื่องจักรกล	5,417	2.0
ชิ้นส่วนยานยนต์	5,259	5.0
เครื่องใช้ไฟฟ้า	4,116	1.6
เหล็ก/เหล็กกล้า	1,767	1.8
สิ่งทอ	1,445	2.0
ไม้/เฟอร์นิเจอร์	1,152	2.3
อัญมณี	748	3.9
อิเล็กทรอนิกส์	578	0.1
เครื่องนุ่งห่ม	562	5.2
เซรามิก	322	3.2
เครื่องหนัง	300	2.0

ในปี 2553 สินค้านำเข้ามาไทยประหยัดภาษีศุลกากรได้ 59,159 ล้านบาท โดยการนำเข้าจากอาเซียนประหยัดได้มากที่สุด

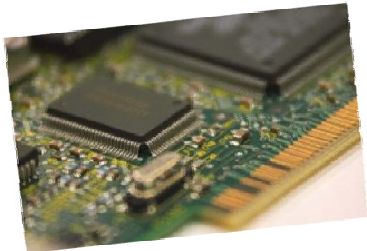
ประเทศคู่ค้า	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)	ภาระด้านภาษีที่ผู้นำเข้า ในไทยประหยัดได้		ความ ครอบคลุม (%)	แต้มต่อด้าน ภาษีศุลกากร (%)	อัตราการใช้ สิทธิประโยชน์ (%)
		มูลค่า (ล้านบาท)	สัดส่วน (%)			
อาเซียน	704,955	30,302	4.3	59.6	9.6	48.3
- อาเซียนเดิม	564,202	27,061	4.8	52.0	12.2	59.8
- อาเซียนใหม่	140,753	3,241	2.3	90.0	3.5	21.7
จีน	488,789	15,652	3.2	48.9	10.1	52.7
ญี่ปุ่น	640,004	10,476	1.6	69.9	6.2	27.6
ออสเตรเลีย	144,407	1,676	1.2	21.8	10.2	55.9
เกาหลีใต้	130,459	895	0.7	35.6	5.3	31.4
อินเดีย	48,080	159	0.3	24.3	4.1	14.4
รวมทุกประเทศ	2,156,695	59,159	2.7	55.5	8.2	40.7

ผู้นำเข้ากลุ่มยานยนต์และอาหารได้รับประโยชน์สูงสุด

อุตสาหกรรม	ภาษีที่ผู้นำเข้าในไทยประหยัดได้	
	มูลค่า (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
ยานยนต์	11,591	26.2
อาหาร	7,834	14.3
ชิ้นส่วนยานยนต์	6,849	7.1
เหล็ก/เหล็กกล้า	3,129	1.3
เคมีภัณฑ์	3,106	1.5
เครื่องจักรกล	3,037	1.2
อิเล็กทรอนิกส์	2,721	0.9
สิ่งทอ	2,194	5.0
เครื่องใช้ไฟฟ้า	2,185	1.8
เซรามิก	1,664	13.7
พลาสติก	1,167	1.4
เครื่องนุ่งห่ม	968	14.4
ยาง	738	2.8
เครื่องหนัง	695	7.4
ไม้/เฟอร์นิเจอร์ไม้	491	2.8
อัญมณี	17	0.2

2

การเปลี่ยนแปลงเครือข่ายการผลิตในอาเซียน กรณีศึกษา 4 อุตสาหกรรม

การเปลี่ยนแปลงเครือข่ายการผลิตในอาเซียน

คำถามที่สนใจ

หลังจากภาษีศุลกากรส่วนใหญ่ภายใต้
อาฟต้าลดลงจนเหลือร้อยละ 0 เครือข่ายการ
ผลิตในอาเซียนเชื่อมโยงกันมากขึ้นหรือไม่?

การเปลี่ยนแปลงเครือข่ายการผลิตในอาเซียน

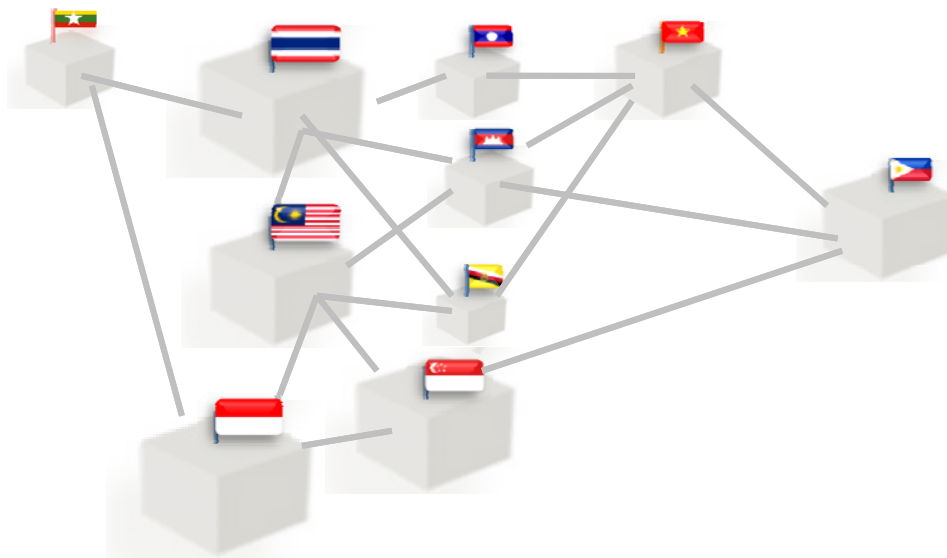
การผลิตแบบเครือข่ายเป็น
กระบวนการผลิตที่มีการรวบรวมและ
ส่งผ่านวัตถุดิบและสินค้าขั้นกลางจาก
หน่วยผลิตในประเทศต่าง ๆ เพื่อผลิต
เป็นสินค้าขั้นสุดท้าย

ภาษีศุลกากรจึงเป็นต้นทุนการผลิต
ในการผลิตแบบเครือข่าย

หลังจากภาษีศุลกากรในอาเซียนลดลงเหลือร้อยละ 0 ผู้ผลิตในภูมิภาคจะใช้
สินค้าขั้นกลางที่ผลิตในอาเซียนมากขึ้นหรือไม่?

การเปลี่ยนแปลงเครือข่ายการผลิตในอาเซียน

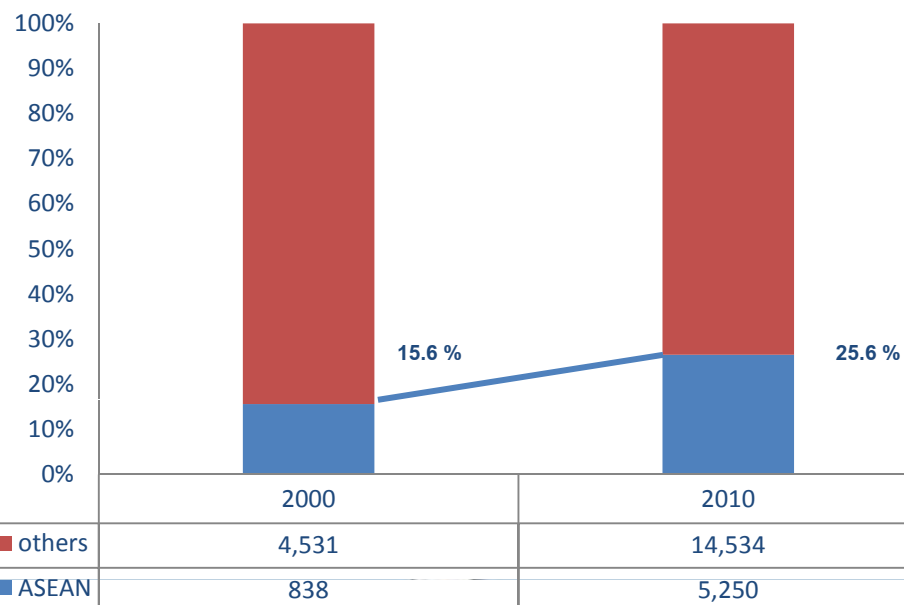
กรณีศึกษาอุตสาหกรรม

- I. ยานยนต์และชิ้นส่วน
- II. พลาสติกและเคมีภัณฑ์
- III. สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม
- IV. เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

1. อุตสาหกรรมยานยนต์

การนำเข้าสินค้ากลุ่มชิ้นส่วนยานยนต์ของอาเซียน
ในปี 2543 และ 2553

ล้านเหรียญสหรัฐฯ

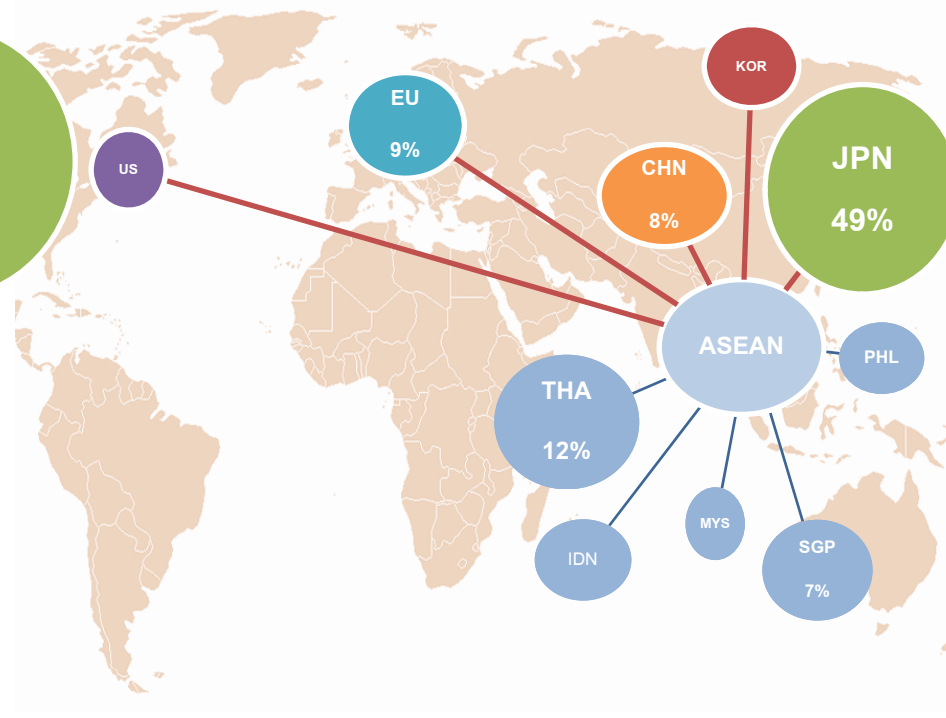
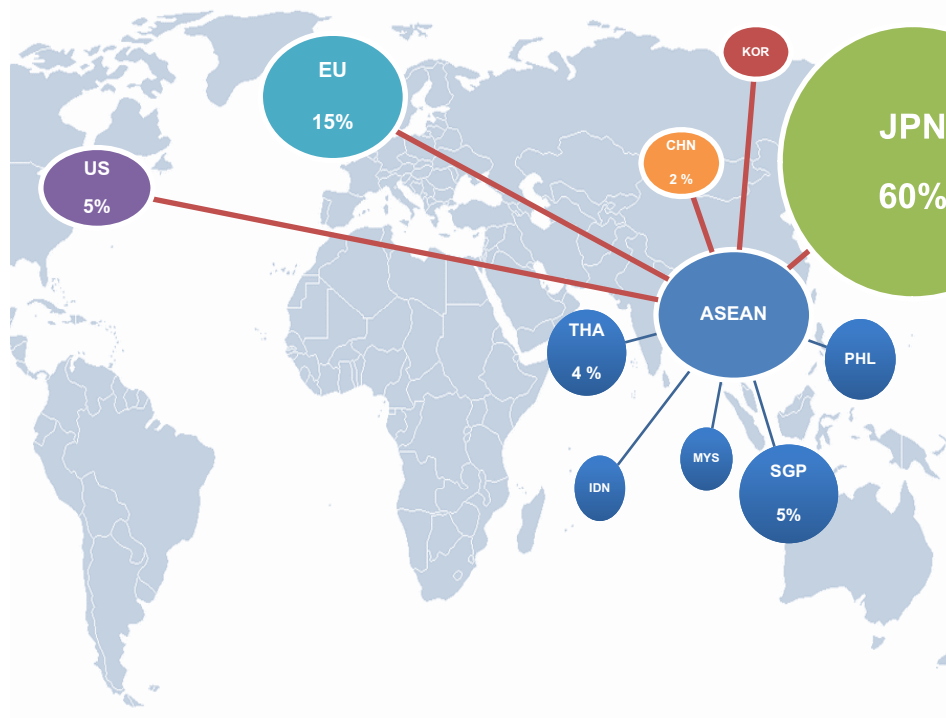
I. อาเซียนใช้ชิ้นส่วนยานยนต์ที่ผลิต
ในภูมิภาค มากขึ้น เมื่อเทียบกับการ
ใช้ชิ้นส่วนจากนอกภูมิภาค

II. ในปี 2553 ผู้ป้อนชิ้นส่วนยานยนต์รายใหญ่เดิมมีบทบาทลดลง ขณะที่ประเทศอาเซียนโดยเฉพาะไทยมีบทบาทมากขึ้นในการป้อนชิ้นส่วนให้อาเซียนผลิตรถยนต์

2543

2553

ส่วนแบ่งการนำเข้าชิ้นส่วน
ยานยนต์จากประเทศต่าง ๆ
มายังอาเซียน

		<div><div><div>-3 %</div><div>-6 %</div><div>+6 %</div><div>-11 %</div><div>+2 %</div></div><div>ASEAN</div><div><div>+2 %</div><div>-1 %</div><div>+2 %</div><div>+8 %</div></div></div>										
Year	Total Import (\$m)	US	EU	CHN	JPN	KOR	INDO	MYS	PHI	SGP	THA	
2000	5,369	5	15	2	60	2	2	1	3	5	4	
2010	19,785	2	9	8	49	4	4	1	2	7	12	

III. ตัวอย่างชิ้นส่วนยานยนต์ที่ผลิตจากไทยที่มีส่วนแบ่งเพิ่มขึ้นสูงสุดในการส่งออก ไปอาเซียน

ส่วนแบ่ง (share) ของชิ้นส่วนยานยนต์จากไทยในอาเซียนในปี 2000 และ 2010

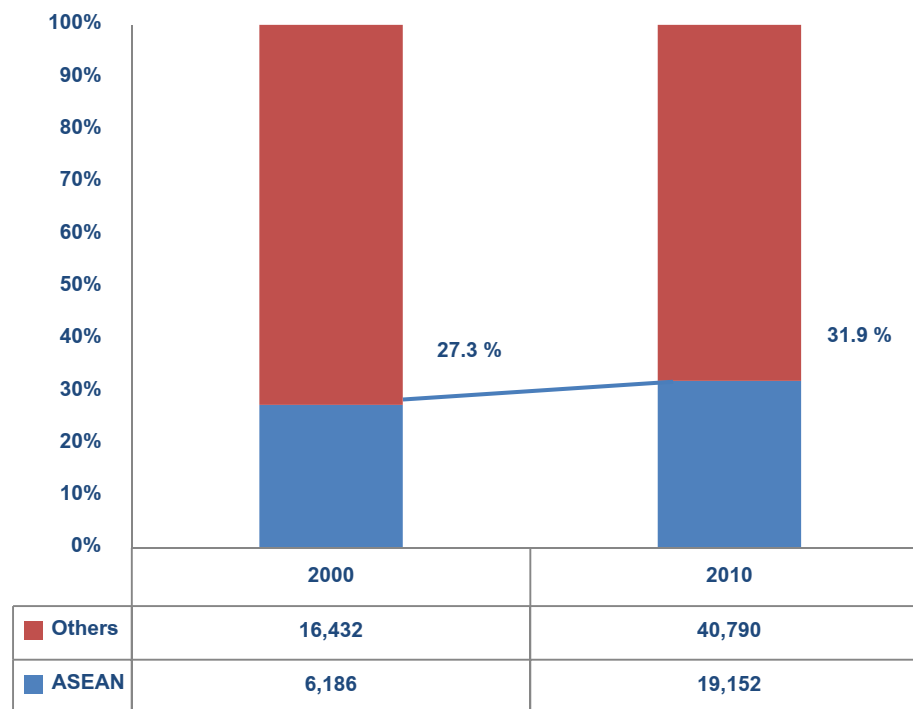
สินค้า	2000	2010	change	2000	2010	change
เข็มขัดนิรภัย	4	47	43	74	20	-54
เครื่องยนต์สันดาปภายใน-จุดระเบิดด้วย ประกายไฟมากกว่า 50 ซีซี แต่ไม่เกิน 250 ซีซี	16	40	24	37	3	-34
เครื่องยนต์สันดาปภายใน-จุดระเบิดด้วย ประกายไฟมากกว่า 1,000 ซีซี ขึ้นไป	0	22	22	70	62	-9
ชิ้นส่วนและอุปกรณ์ประกอบอื่น ๆ ของยานยนต์ รวมถึงถุงลมนิรภัย	3	21	18	32	53	-21
ชิ้นส่วน&ส่วนประกอบเครื่องยนต์สันดาป ภายใน-จุดระเบิดด้วยประกายไฟ	5	19	14	55	84	-29
พวงมาลัย แกนพวงมาลัยและกระปุกเกียร์ พวงมาลัย	9	20	11	37	53	-16
หม้อพักไอเสียและท่อไอเสีย	1	25	24	23	0.3	-23

2. อุตสาหกรรมพลาสติกและเคมีภัณฑ์

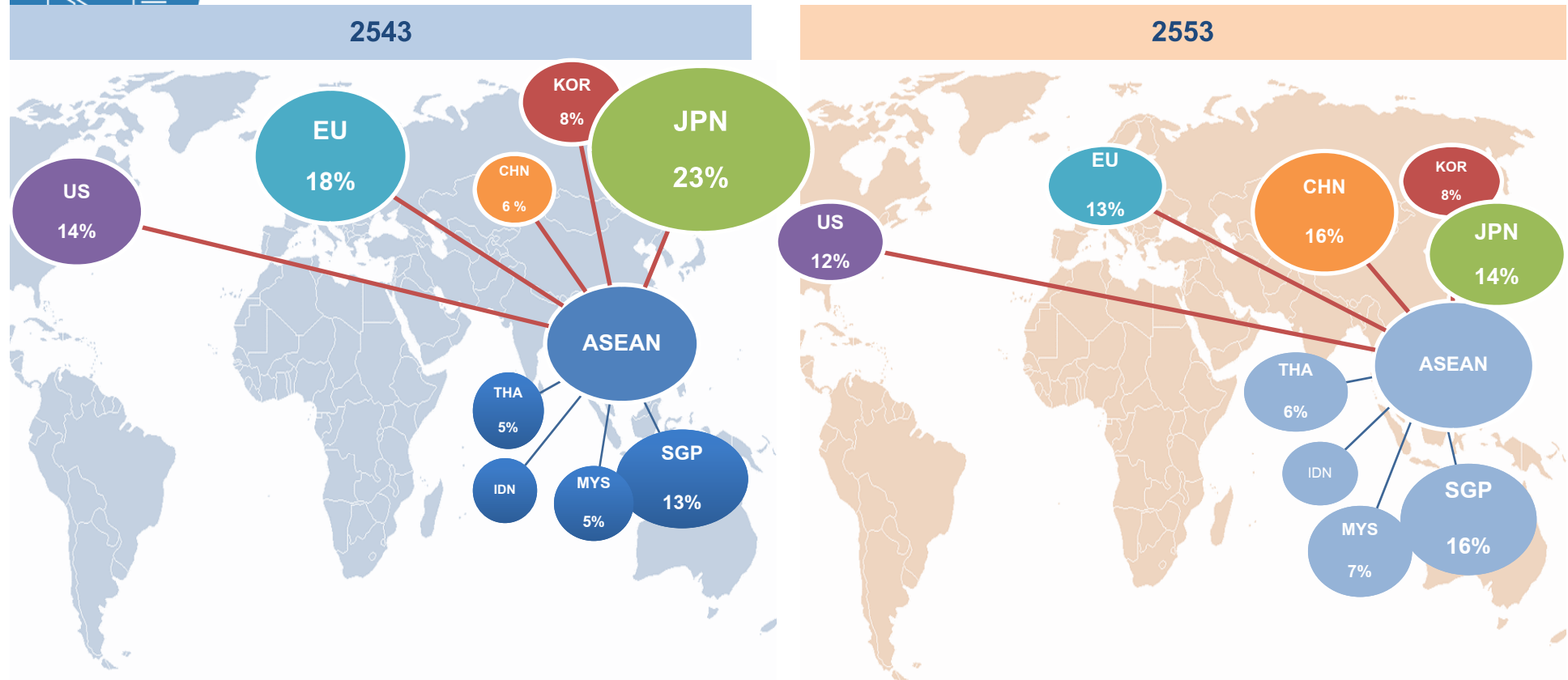
การนำเข้าเคมีภัณฑ์ชั้นกลางของอาเซียน
ในปี 2543 และ 2553

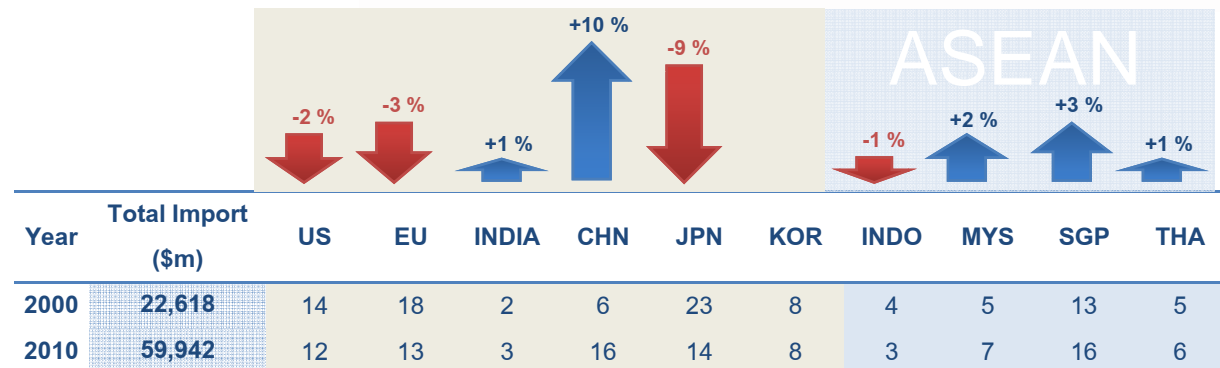
I. อาเซียนใช้เคมีภัณฑ์ชั้นกลางที่ผลิตในภูมิภาคมากขึ้นเมื่อเทียบกับการใช้เคมีภัณฑ์ชั้นกลางจากนอกภูมิภาค

II. ในปี 2553 สิงคโปร์และจีนกลายเป็นผู้ส่งเคมีภัณฑ์ชั้นกลางให้อาเซียนรายใหญ่สุดแทนญี่ปุ่น

ส่วนแบ่งการนำเข้าเคมีภัณฑ์
ชั้นกลางจากประเทศต่าง ๆ
มายังอาเซียน

III. ตัวอย่างเคมีภัณฑ์ชั้นกลางที่ผลิตจากไทยที่มีส่วนแบ่งเพิ่มขึ้นสูงสุดในการส่งออกมาอาเซียน

ส่วนแบ่ง (share) ของเคมีภัณฑ์ชั้นกลางจากไทยในอาเซียนในปี 2000 และ 2010

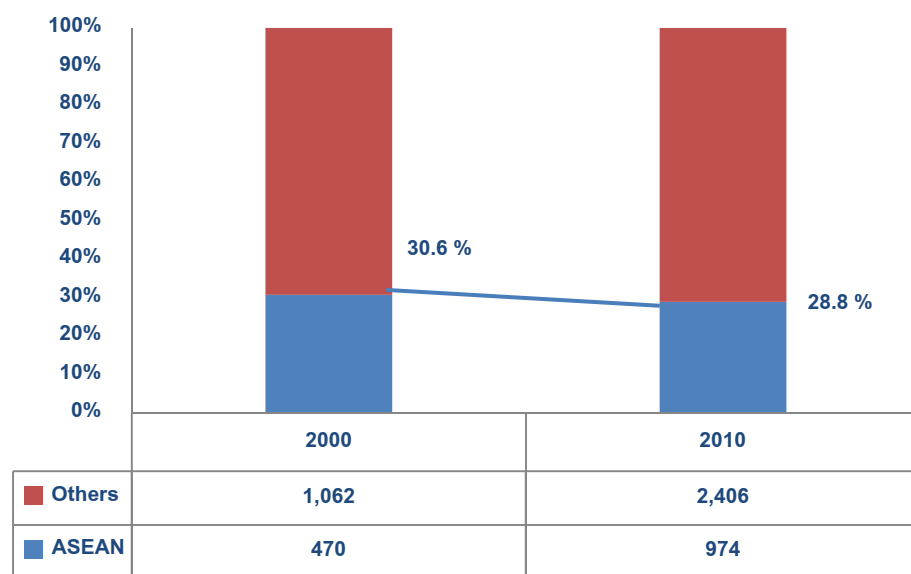
สินค้า	2000	2010	change	2000	2010	change	
เบนโซล (เบนซีน)	0	92	92	82	0	-82	
เอทานอล (อะซีทัลดีไฮด์)	0	88	88	50	0	-50	
ตะกั่วโมนอกไซด์ (ลิทาร์จ แมสซิคอต)	0	80	80	66	3	-63	
ไซโคลเฮกเซน	0	77	77	32	4	-28	
กรดเทรฟทาลิก และเกลือของกรดเทรฟทาลิก	1	59	58	60	37	-23	
ไฮโดรเจน	2	53	51	46	10	-36	
เพอร์ออกไซด์ของโซเดียมหรือของโพแทสเซียม	0	45	45	51	0	-51	
โพลี(เอทิลีนเทรฟทาเลต)	2	35	33	39	12	-27	
ยูเรเนียมที่ทำให้ U 235 จางลง และสารประกอบของยูเรเนียม ดังกล่าว	0	29	29	83	48	-35	
สารยัดปรุแต่งตั้งสำหรับทำแบบหล่อหรือแกนหล่อ	6	34	28	27	11	-16	

3. อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

สิ่งทอกลุ่มต้นน้ำ

การนำเข้าสิ่งทอกลุ่มต้นน้ำของอาเซียน
ในปี 2543 และ 2553

1. อาเซียนใช้สิ่งทอกลุ่มต้นน้ำที่ผลิต
ในภูมิภาคลดลงเมื่อเทียบกับสิ่งทอ
ต้นน้ำจากนอกภูมิภาค

ล้านเหรียญสหรัฐ

การผลิตสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

สิ่งทอกลุ่มต้นน้ำ

ฝ้าย ป่าน ด้าย ไย หนัง ฯ

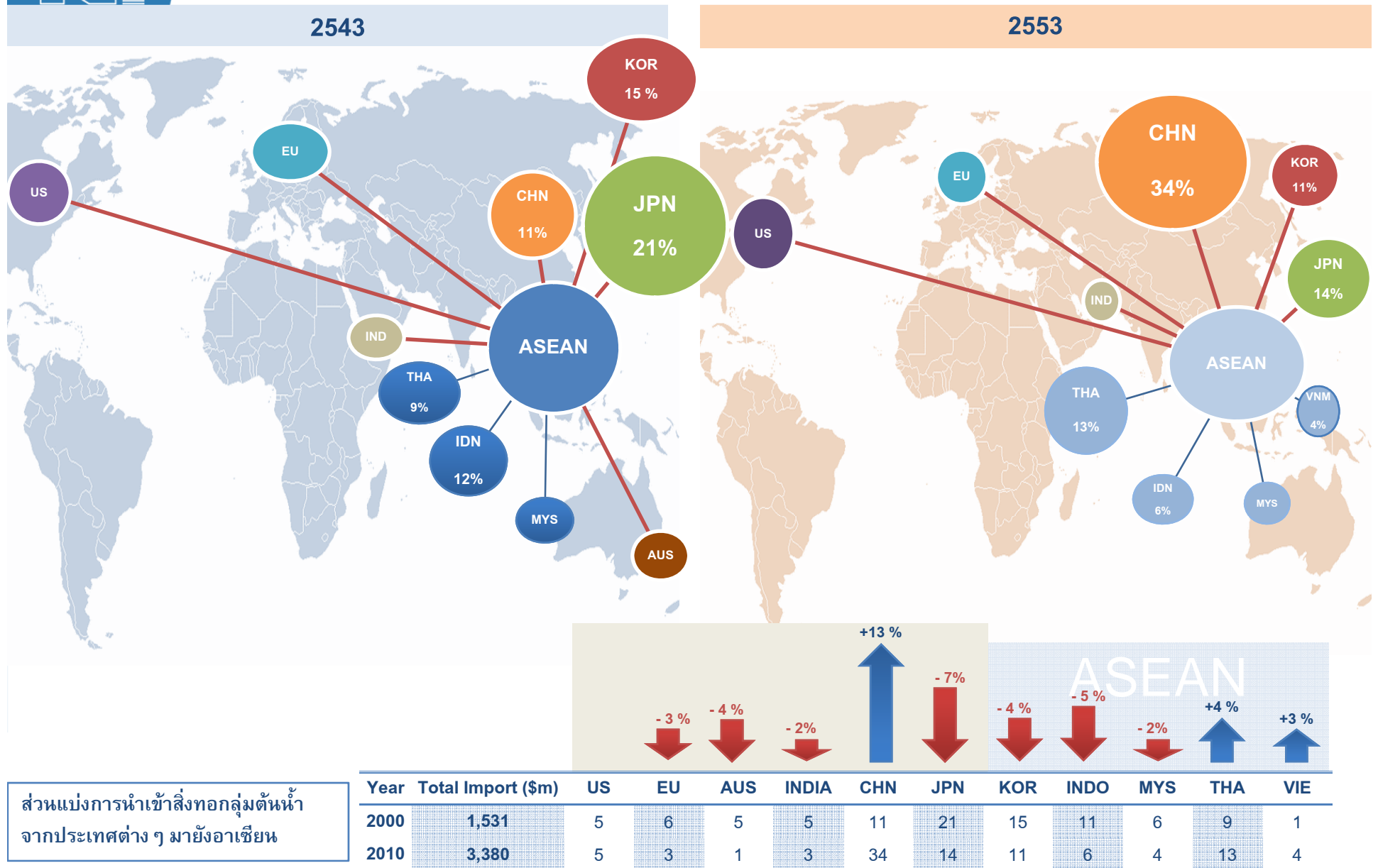
สิ่งทอกลุ่มกลางน้ำ

ผ้าทอ ผ้าถัก ผ้าผืน ฯ

เสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม

II. ในปี 2553 ประเทศอาเซียนส่วนใหญ่มีบทบาทลดลงในการส่งสิ่งทอกลุ่มต้นน้ำเพื่อผลิตในภูมิภาค ยกเว้นไทยและเวียดนาม

ส่วนแบ่งการนำเข้าสิ่งทอกลุ่มต้นน้ำ
 จากประเทศต่าง ๆ มายังอาเซียน

III. ตัวอย่างสิ่งทอกลุ่มต้นน้ำที่ผลิตจากไทยที่มีส่วนแบ่งเพิ่มขึ้นสูงสุดในการส่งออก ไปอาเซียน

ส่วนแบ่ง (share) ของสิ่งทอกลุ่มต้นน้ำจากไทยในอาเซียน

สินค้า	2000	2010	change
ปานแท้ดิบ	0	99	99
กลุ่มใยยาวสังเคราะห์	2	75	73
เส้นใยสั้นสังเคราะห์ที่ไม่ได้สาน หวีหรือกรรมวิธีอื่น ๆ	13	29	16
ปอกระเจา	3	18	15
ด้ายใยยาวเทียม	2	12	10

2000	2010	change
89	0	-89
62	18	-43
47	15	-33
0	77	-77
29	3	-26

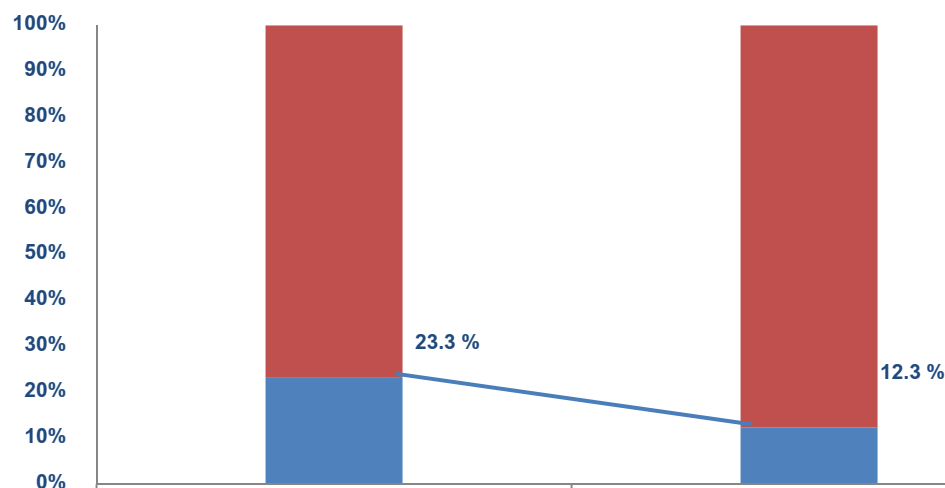

3. อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

สิ่งทอกลุ่มกลางน้ำ

การนำเข้าสิ่งทอกลุ่มกลางน้ำของอาเซียน
ในปี 2543 และ 2553

	2000	2010
Others	3,953	13,342
ASEAN	1,204	1,886

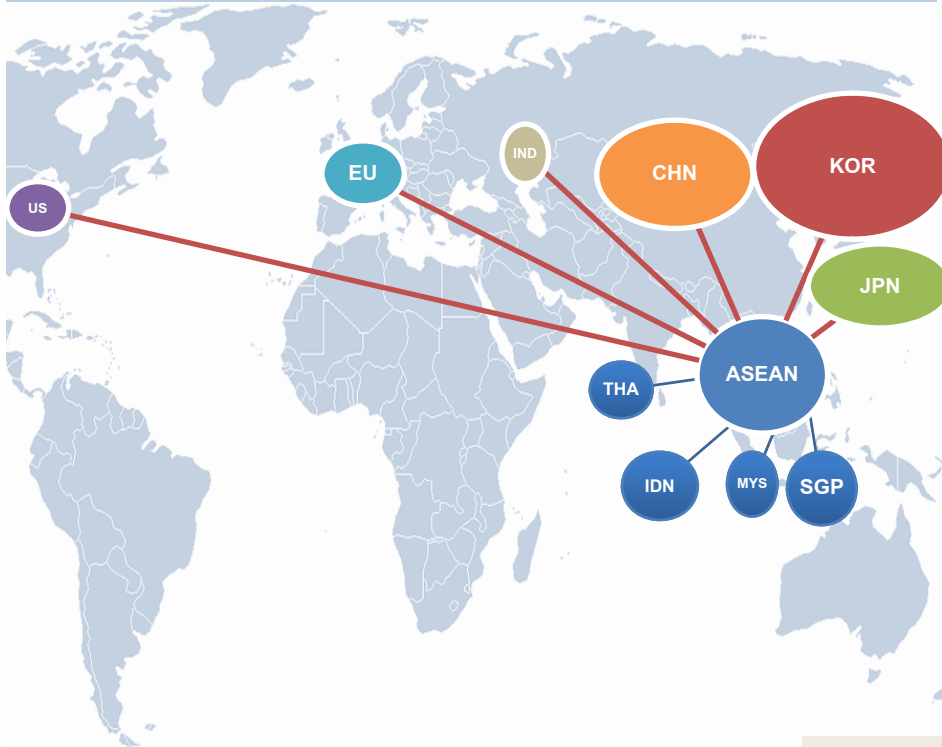
ล้านเหรียญสหรัฐ

I. อาเซียนใช้สิ่งทอกลุ่มกลางน้ำที่ผลิตใน
ภูมิภาคลดลงเมื่อเทียบกับการใช้สิ่งทอ
กลุ่มกลางน้ำจากภูมิภาค

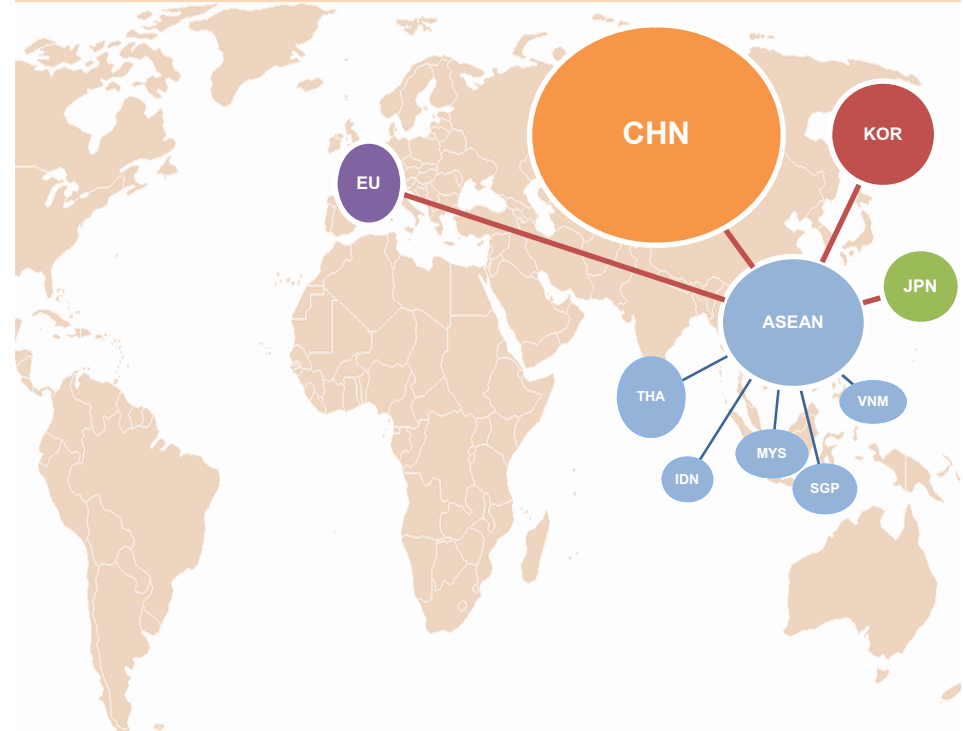

II. ในปี 2553 ประเทศในอาเซียนส่วนใหญ่มีบทบาทลดลง ขณะที่จีนกลายเป็นผู้ส่งสิ่งทอกลุ่ม กลางน้ำรายใหญ่ที่สุดให้อาเซียนผลิตเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม

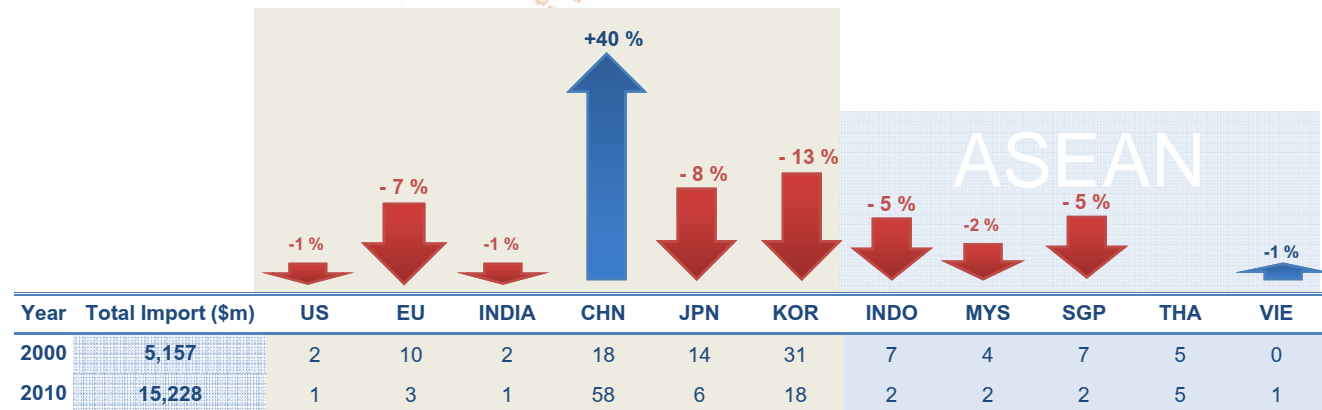
2543

2553

ส่วนแบ่งการนำเข้าสิ่งทอกลุ่ม
 กลางน้ำจากประเทศต่าง ๆ มายัง
 อาเซียน

III. ตัวอย่างสิ่งทอกลุ่มกลางน้ำที่ผลิตจากไทยที่มีส่วนแบ่งเพิ่มขึ้นและลดลงสูงสุดในการส่งออกไปอาเซียน

ส่วนแบ่ง (share) ของกลุ่มกลางน้ำจากไทยในอาเซียน

สินค้า	2000	2010	change	2000	2010	change
ผ้าถักแบบนิตหรือโครเชต์กว้างเกิน 30 ซม.	0	36	36	100	3	-97
ผ้าถักแบบบวาร์พนิต	0	11	11	100	10	-90
สักหลาด	1	10	9	30	12	-18
ผ้าถักแบบนิตหรือโครเชต์กว้างไม่เกิน 30 ซม.	0	7	7	100	1	-99

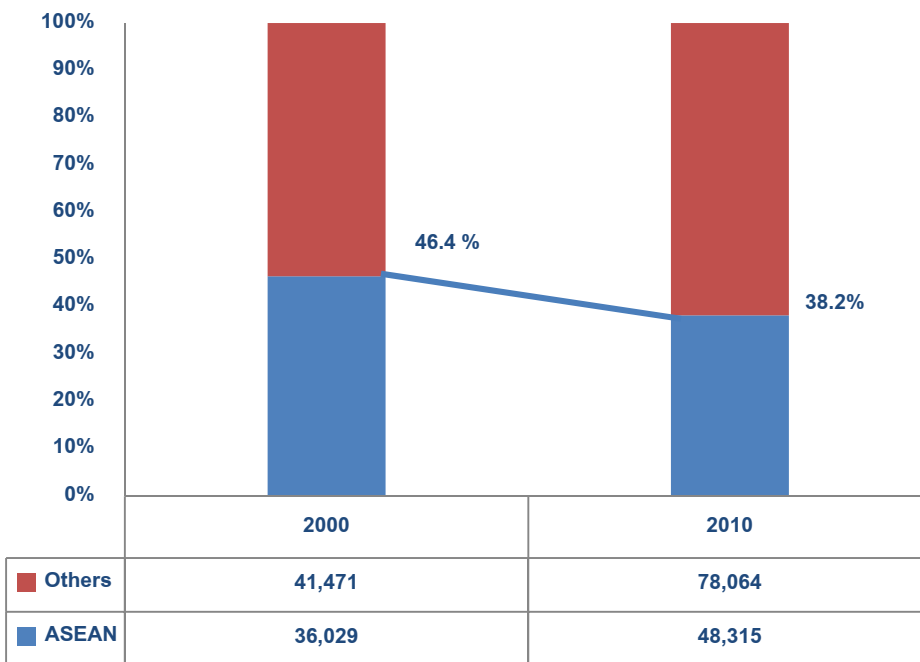
ส่วนแบ่ง (share) ของกลุ่มกลางน้ำจากไทยในอาเซียน

สินค้า	2000	2010	change	2000	2010	change
ตาข่ายแบบผูกปมทำด้วยวัตถุทอ	56	24	-32	19	47	28
ผ้าใบยางรถ	19	8	-11	18	61	42
ผ้าทออื่น ๆ ทำด้วยเส้นใยสังเคราะห์	12	4	-9	33	70	37

4. อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

การนำเข้าชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของ
อาเซียนในปี 2543 และ 2553

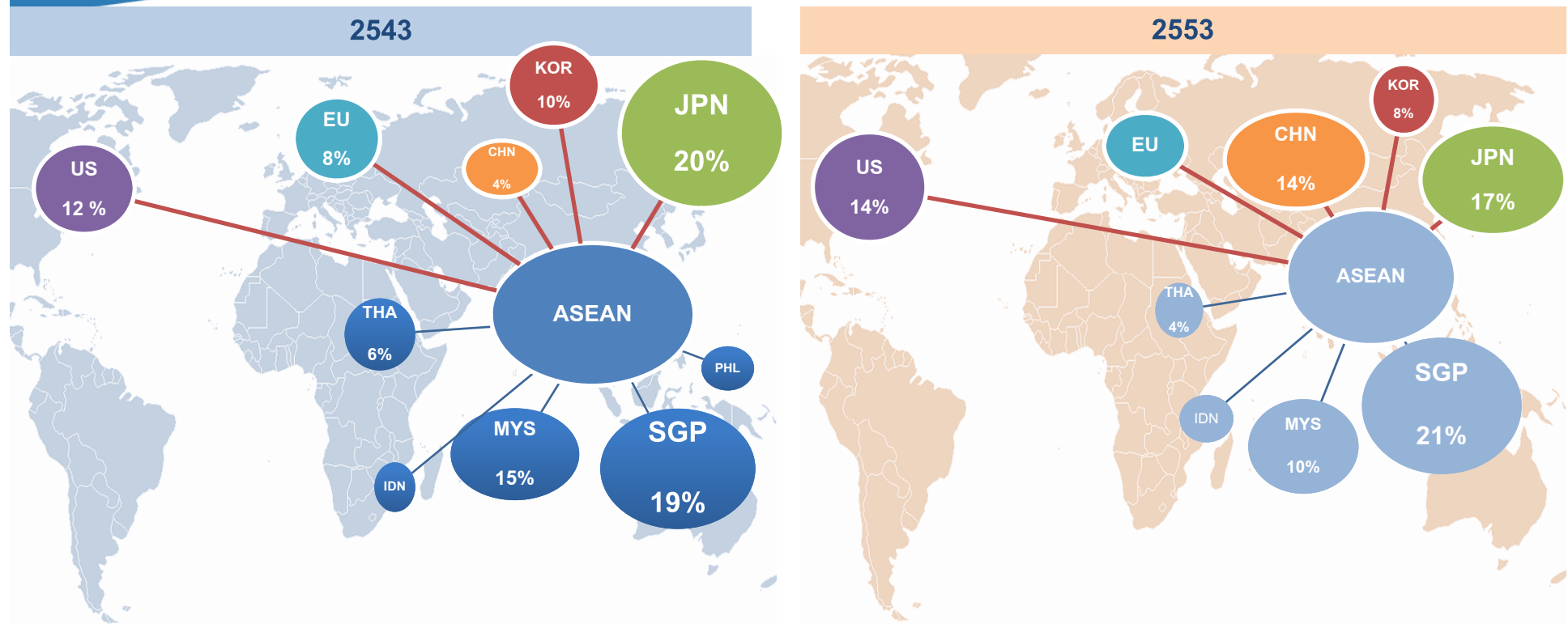

ล้านเหรียญสหรัฐ

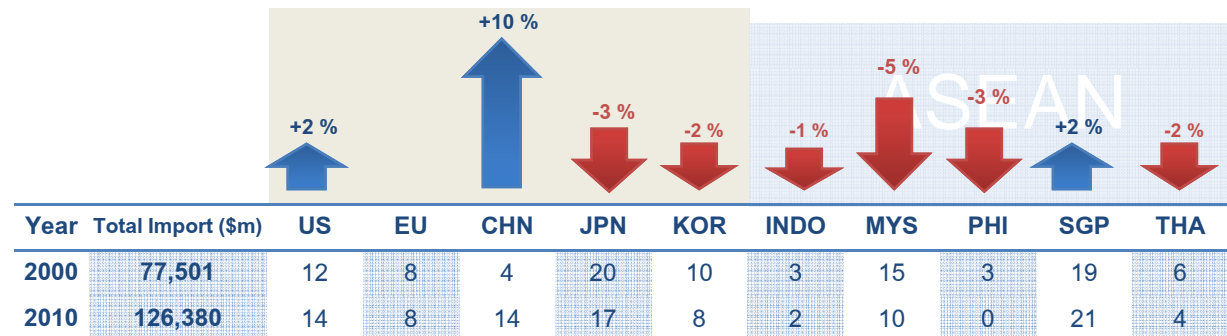
I. อาเซียนใช้ชิ้นส่วนกลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่ผลิตในภูมิภาคลดลงเมื่อเทียบกับการใช้ชิ้นส่วนดังกล่าวจากนอกภูมิภาค

II. ในปี 2553 ประเทศในอาเซียนยกเว้นสิงคโปร์มีบทบาทลดลงในการส่งชิ้นส่วนฯ ในภูมิภาค ขณะที่จีนมีบทบาทมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

ส่วนแบ่งการนำเข้าชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์จากประเทศต่าง ๆ มายังอาเซียน

III. ตัวอย่างชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่ผลิตจากไทยที่มีส่วนแบ่งลดลงสูงสุดในการส่งออกมาอาเซียน

ส่วนแบ่ง (share) ของชิ้นส่วนฯ จากไทยในอาเซียน

สินค้า	2000	2010	change	2000	2010	change
ส่วนประกอบของหลอดเทอร์มิโอนิก หลอดโคลด์แคโทด หรือหลอดโฟโต แคโทด	27	0.1	-27	0	24	24
กลอุปกรณ์กึ่งตัวนำอื่น ๆ	10	0	-10	4	27	23
หลอดภาพแคโทดเรย์ของเครื่องรับ โทรทัศน์ รวมถึงหลอดแคโทดของ วิดีโอโมนิเตอร์ - สี	8	0	-8	31	55	24
หลอดฟลูออเรสเซนต์ชนิดหลอดแคโทด	12	4	-8	42	88	46
วงจรพิมพ์	12	6	-6	5	16	11
สายอากาศและเครื่องสะท้อนสัญญาณ ทางอากาศทุกชนิด	8	3	-5	4	23	19

บทสรุป

ในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา เครือข่ายการผลิตในอาเซียนมีการเปลี่ยนแปลงไปดังนี้

เครือข่ายการผลิตในอาเซียนมีความเชื่อมโยงในภูมิภาคมากขึ้น

ยานยนต์
พลาสติกและเคมีภัณฑ์

เครือข่ายการผลิตในอาเซียนมีความเชื่อมโยงในภูมิภาคน้อยลง

สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม
เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

จีนมีบทบาทเพิ่มขึ้นมาอย่างเห็นได้ชัดในการผลิตสินค้าของอาเซียน

ทุกอุตสาหกรรมที่ศึกษา

ประเทศที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตสินค้าของอาเซียนในปี 2553

อุตสาหกรรม	อันดับหนึ่ง	อันดับสอง	อันดับสาม
ยานยนต์	ญี่ปุ่น	ไทย	จีน
พลาสติกและเคมีภัณฑ์	สิงคโปร์	จีน	ญี่ปุ่น
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	จีน	เกาหลีใต้	ไทย
เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	สิงคโปร์	ญี่ปุ่น	จีน

3

ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางการปฏิบัติที่ดี
ในการใช้ประโยชน์จาก FTA

ปัญหา/อุปสรรค vs แนวทางแก้ไข

- ปัญหา/อุปสรรคขัดขวางการใช้ประโยชน์ภายใต้ FTA
 - ปัญหา/อุปสรรคจากเนื้อหาสาระใน FTA
 - ปัญหา/อุปสรรคจากการปฏิบัติตาม FTA

ปัญหา/อุปสรรค vs แนวทางแก้ไข

- แนวทางการปฏิบัติที่ดีในการใช้ประโยชน์ภายใต้ FTA
 - บริษัทที่มีประสบการณ์การใช้ประโยชน์แล้ว
 - บริษัทที่ยังไม่เคยใช้ประโยชน์ แต่มีแผนจะใช้ในอนาคต
- ข้อเสนอแนะจากภาคเอกชน

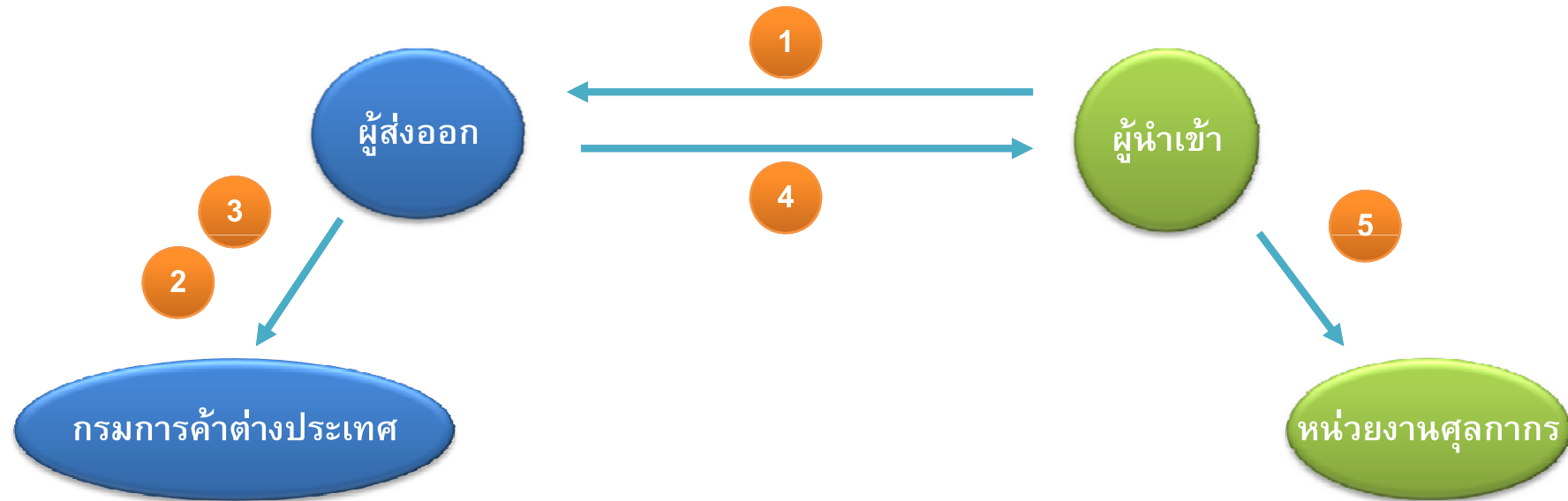

ปัญหา/อุปสรรคจากเนื้อหาสาระใน FTA

- สินค้าอยู่นอกรายการลดภาษีหรืออยู่ในรายการสินค้าอ่อนไหว
 - ส่งออกไปจีน: โพลีเอทิลีน (HS 390120) ข้าว (HS 100630)
 - ส่งออกไปญี่ปุ่น: น้ำตาลดิบที่ได้จากอ้อย (HS 170111) ข้าว (HS 100630)
 - ส่งออกไปอินเดีย: น้ำตาลอื่นๆ (HS 170199) ฮาร์ดดิสก์ (HS 847170)
- สินค้าที่ได้รับสิทธิ ถูกจำกัดโควตา
 - ส่งออกไปญี่ปุ่น: โมลาสส์ (HS 170310)
 - นำเข้าจากญี่ปุ่น: เหล็กและเหล็กกล้า (HS 7208)
- สินค้าส่งออกได้รับแต้มต่อด้านภาษีศุลกากรไม่จูงใจพอ
- สินค้าส่งออกไม่ผ่านกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า
 - ส่งออกไปญี่ปุ่น: อาหารแมว (HS 230910) ไม่ผ่าน VA 40%
ชุดชั้นในสตรี (HS 6212) ไม่ผ่าน CC&P

ขั้นตอนการขอใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้ FTA

1. ผู้นำเข้าขอใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (C/O) จากผู้ส่งออก

2. ผู้ส่งออกยื่นโครงสร้างต้นทุนการผลิตสินค้า เพื่อขอให้ตรวจและรับรองแหล่งกำเนิด

3. ผู้ส่งออกยื่น Form D ATIGA/ E/ FTA เพื่อขอใบ C/O

4. ผู้ส่งออกส่งสินค้าและใบ C/O ให้ผู้นำเข้า

5. ผู้นำเข้ายื่นใบ C/O เพื่ออ้างสิทธิลดหย่อนภาษี

เอกชนและเจ้าหน้าที่รัฐเห็นไม่ตรงกัน เกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องกรอก

การขนส่งสินค้า

เอกชน: รอใบ B/L หรือ AWB ทำให้ใบ C/O ถึงลูกค้าชาว
รัฐ: ป้องกันการสวมสิทธิ

1 Goods consigned from (Exporter's business name, address)	
2 Goods consigned to (consignee's name, address, country)	
3 Means of transport and route (as far as known) BY SEA FREIGHT Departure Date JAN 10, 2011 Vessel's name ASIAN ZEPHYR V. 072N Port Of Discharge SHENZHEN	4 For Official Use ☐ Preferential Treatment Given
5 Item number	
6 Item description	
7 Declaration of the undersigned	
8 Declaration of the undersigned	
9 Declaration of the undersigned	
10 Declaration of the undersigned	
11 Declaration of the undersigned	
12 Declaration of the undersigned	
13 Declaration of the undersigned	

เอกชนและเจ้าหน้าที่รัฐเห็นไม่ตรงกัน เกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องกรอก

รหัสแพ็คเกจ
เอกชน: ที่ไม่พอกรอก
รัฐ: ป้องกันการสวมสิทธิ

ตัวอย่าง ORIGINAL

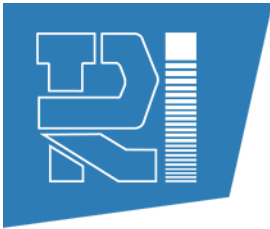
1 Goods consigned from (Exporter's business name, address, country)	Reference No. ASEAN - CHINA FREE TRADE AREA PREFERENTIAL TARIFF CERTIFICATE OF ORIGIN (Combined Declaration and certificate) FORM E Issued in.....THAILAND..... (Country) See overleaf Notes
2 Goods consigned to (consignee's name, address, country)	
3 Means of transport BY SEA FREIGHT Departure Date JAN 10, 2011 Vessel's name ASIAN ZEPHYRUS BUNGA DONG Port Of Discharge SHENZHEN	
5 Item number	6. Marks and number on packages
10. Number and date of invoices	INVOICE NO. 06/B1078 DATE 9 JAN 2011
11 Declaration by The undersigned hereby declares that the above details and statement are correct; that the products were produced in THAILAND (Country) and that they comply with the origin requirement Specified for these products in the Rule of Origin for the ACFTA for the products exported to CHINA (importing Country) BANGKOK 10 JAN 2011 Place and date, signature of authorized signatory	It is hereby certified, on the basis of control carried out, that the declaration by the exporter is correct. Place and date, signature and stamp of certifying authority.
13 ☐ Issued Retroactively ☐ Movement Certificate ☐ Exhibition ☐ Third Party Invoicing	

เจ้าหน้าที่รัฐในไทยและในประเทศภาคีเห็นไม่ตรงกัน เกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องกรอก

การตีความพิกัด
สินค้าต่างกัน

ตัวอย่าง		ORIGINAL
1 Goods consigned from (Exporter's business name, address, country)		Reference No. ASEAN - CHINA FREE TRADE AREA PREFERENTIAL TARIFF CERTIFICATE OF ORIGIN
2 Goods consigned to (consignee's name, address, country)		
3 Means of transport and route (as for BY SEA FREIGHT Departure Date JAN 10, 2011 Mode of transport / aircraft etc. ASIAN ZEPHYR V. 072N BUNGA DOV V. 236 Port Of Discharge SHENZHEN		
5. Item number	6. Marks and number on packages	7. Number of packages (in total)
1	CODE NO. DESIGNER	(H.S. 3923.29.00) PVC BAGS****
2		(H.S. 2008.99.90) CANNED LONGAN IN SYRUP ****
		TOTAL: FORTY-SEVEN(47) PACKS**** ONE HUNDRED (100) CARTONS****
11 Declaration by the exporter The undersigned hereby declares that the above details and statement are correct; that the products were produced in THAILAND (Country) and that they comply with the origin requirement Specified for these products in the Rule of Origin for the ACFTA for the products exported to CHINA (Importing Country) BANGKOK 10 JAN 2011 Place and date, signature of authorized signatory		12 Certification It is hereby certified, on the basis of control carried out, that the declaration by the exporter is correct. Place and date, signature and stamp of certifying authority
13 ☐ Issued Retroactively ☐ Exhibition ☐ Movement Certificate ☐ Third Party Invoicing		

เจ้าหน้าที่รัฐในไทยและในประเทศภาคีเห็นไม่ตรงกัน เกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องกรอก

ตัวอย่าง ORIGINAL

1 Goods consigned from (Exporter's business name, address, country)		Reference No. ASEAN - CHINA FREE TRADE AREA PREFERENTIAL TRADE CERTIFICATE (Combined Declaration)	
2 Goods consigned to (consignee's name, address, country)		Issued in.....	
3 Means of transport and route (as far as known) BY SEA FREIGHT Departure Date JAN 10, 2011 Vessel's name / aircraft etc. ASIAN ZEPHYR V. 072N BUNGA DOV V. 236 Port Of Discharge SHENZHEN		4 For Official Use ☐ Preferential Treatment ☐ Preferential Treatment	
5 Item number	6 Marks and number on packages	7 Number and type of packages, description of Products (including quantity where appropriate and HS number of the importing country)	8 Origin criteria (See General Notes)
1	CODE NO. DESIGNER	(H.S.3923.29.00) PVC BAGS****	"45"
2		(H.S.2008.99.90) CANNED LONGAN IN SYRUP ****	"V"
		TOTAL: FORTY-SEVEN(47) PACKS**** ONE HUNDRED (100) CARTONS****	
11 Declaration by the exporter I/We undersigned hereby declares that the above details and statement are correct; that all the products were produced in THAILAND (Country) and that they comply with the origin requirement Specified for these products in the Rule of Origin for the ACFTA for the products exported to CHINA (Importing Country) BANGKOK 10 JAN 2011 Place and date, signature of authorized signatory		12 Certification It is hereby certified, on the basis of control carried out, that the declaration by the exporter is correct. Place and date, signature and stamp of certifying authority:	
13 ☐ Issued Retroactively ☐ Exhibition ☐ Movement Certificate ☐ Third Party Invoicing			

โค้ดแหล่งกำเนิด
ต่างกันในแต่ละ FTA

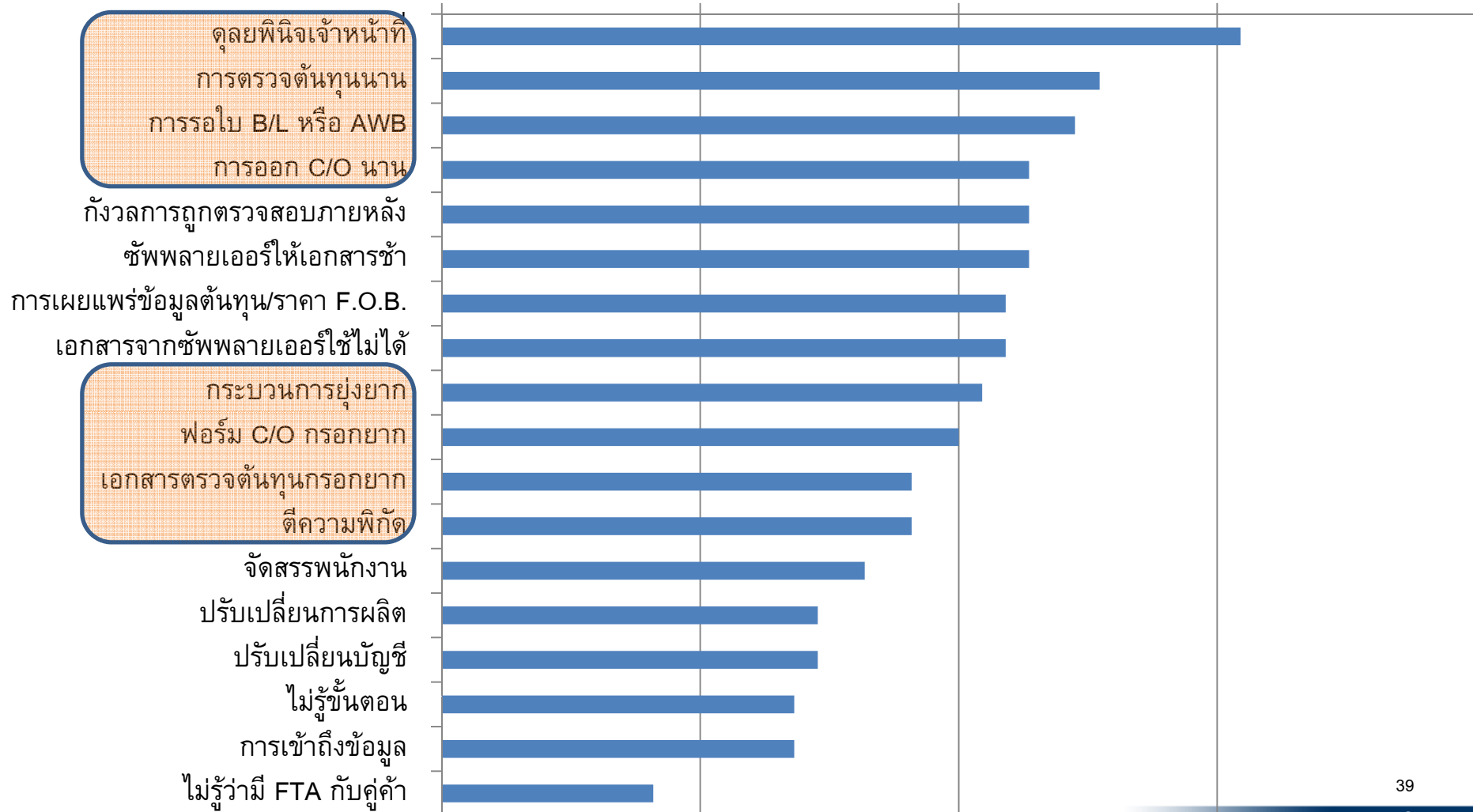

... จึงทำให้เอกชนไม่ได้รับการอำนวยความสะดวกเท่าที่ควร

ระดับความรุนแรง

0 1 2 3 4

กรณีศึกษา #1: บริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน

- ใช้สิทธิ FTA ส่งออกเกือบทุกชิพเม้นท์ไปอาเซียน จีน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อินเดีย
- แนวทางการปฏิบัติที่ดี
 - ทำระบบบัญชีให้ได้มาตรฐาน
 - กำหนดพนักงาน 1.5 คน โดยเฉพาะ หาข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการขอใช้สิทธิฯ และประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ในบริษัทและกับหน่วยงานภาครัฐ
 - ให้นักงานฝ่ายควบคุมการผลิต ตัดสินใจยื่นขอใบ C/O
 - ฝึกอบรมพนักงานที่เกี่ยวข้องปีละ 2 ครั้ง และจัดทำจดหมายข่าวสรุปความเคลื่อนไหว FTA/ผลการประชุมสัมมนา
 - รวบรวมข้อมูล เพื่อการวางแผน-ปฏิบัติ-ตรวจสอบ-ปรับปรุง (plan-do-check-act: PDCA) และการปรึกษา/ให้ข้อมูลแก่หน่วยงานภาครัฐ
- ประโยชน์ที่ได้รับ
 - เพิ่มยอดขาย และชดเชยกำไรที่ลดลงจากการต่อรองราคากับลูกค้า
 - เพิ่มลูกค้าในตลาดใหม่ๆ
- ได้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีประมาณ 8% ของมูลค่าส่งออกทั้งหมด หรือคิดเป็น 477 ล้านบาทต่อปี

กรณีศึกษา #2: บริษัทสัญชาติไทยขนาดใหญ่ในอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และพลาสติก

- ใช้สิทธิ FTA ส่งออกทุกชิพแผ่นไปทุกประเทศในภาคี
- แนวทางการปฏิบัติที่ดี
 - ทำระบบบัญชีให้ได้มาตรฐาน
 - กำหนดพนักงาน 2 คน โดยเฉพาะ หาข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการขอใช้สิทธิ และ ประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ในบริษัทและกับหน่วยงานภาครัฐ
 - ให้พนักงานฝ่ายขาย ดัดสินใจยื่นขอใบ C/O
 - ใช้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีเป็นกลยุทธ์ส่งเสริมการตลาด
- ประโยชน์ที่ได้รับ
 - เพิ่มยอดขาย ส่วนกำไรขึ้นกับอุปสงค์ อุปทาน อำนาจการต่อรอง
 - ถ้าไม่ใช้ประโยชน์ อาจเสียเปรียบคู่แข่งที่ใช้ประโยชน์
- ได้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีประมาณ 6.5% ของมูลค่าส่งออกทั้งหมด หรือคิดเป็น 2,246 ล้านบาทต่อปี

กรณีศึกษา #3: บริษัทข้ามชาติขนาดกลางในอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และพลาสติก

- ใช้สิทธิ FTA ส่งออกเกือบทุกชิพมันท์ไปอาเซียน จีน เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อินเดีย ญี่ปุ่น
- แนวทางการปฏิบัติที่ดี
 - ทำระบบบัญชีให้ได้มาตรฐาน
 - ให้นักงานฝ่ายขาย หาข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการขอใช้สิทธิ และตัดสินใจยื่นขอใบ C/O
 - แลกเปลี่ยน/ปรึกษาข้อมูลกันระหว่างพนักงานที่เกี่ยวข้อง
 - ขอเอกสารจากลูกค้าเพื่อยืนยันพิกัดศุลกากรของสินค้ากับเจ้าหน้าที่กรมการค้าต่างประเทศ
- ประโยชน์ที่ได้รับ
 - เพิ่มยอดขาย และชดเชยกำไรที่ลดลงจากการต่อรองราคากับลูกค้า
 - ถ้าไม่ใช้ประโยชน์ อาจเสียเปรียบคู่แข่งที่ใช้ประโยชน์
- ได้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีประมาณ 5.6% ของมูลค่าส่งออกทั้งหมด หรือคิดเป็น 193 ล้านบาทต่อปี

กรณีศึกษา #4: บริษัทสัญชาติไทยขนาดกลางในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน

- ใช้สิทธิ FTA ส่งออกทุกชิพแผ่นที่ไปอาเซียน จีน เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อินเดีย ญี่ปุ่น
- แนวทางการปฏิบัติที่ดี
 - ทำระบบบัญชีให้ได้มาตรฐาน
 - ให้เจ้าหน้าที่ในฝ่ายขาย หาข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการขอใช้สิทธิฯ และตัดสินใจยื่นขอใบ C/O
 - ใช้ระบบการวางแผนบริหารทรัพยากรขององค์กร (ERP) จัดการระบบการผลิต/บัญชีที่เพิ่มขึ้น
 - ใช้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีเป็นกลยุทธ์ส่งเสริมการตลาด
- ประโยชน์ที่ได้รับ
 - เพิ่มยอดขาย และชดเชยกำไรที่ลดลงจากการต่อรองราคากับลูกค้า
 - เพิ่มลูกค้าในตลาดใหม่ๆ
- ได้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีประมาณ 6.5% ของมูลค่าส่งออกทั้งหมด หรือคิดเป็น 6.65 ล้านบาทต่อปี

กรณีศึกษา #5, #6: บริษัทที่ยังไม่เคยใช้สิทธิ ภายใต้ FTA แต่มีแผนจะใช้ในอนาคต

- **บริษัทสัญชาติไทยขนาดย่อมในอุตสาหกรรมอาหาร**
 - มีแผนจะใช้สิทธิ ในการส่งออกไปจีน เพื่อเพิ่มยอดขาย/เพิ่มลูกค้าในตลาดใหม่ๆ
 - ให้นักงานฝ่ายขายหาข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการขอใช้สิทธิ และตัดสินใจยื่นขอใบ C/O
 - กังวลเรื่องการถูกตรวจสอบในภายหลัง
 - พบปัญหา/อุปสรรค เช่น เจ้าหน้าที่ไม่สามารถให้คำแนะนำได้อย่างรวดเร็วและชัดเจน ไม่แน่ใจว่าจะใช้ใบเสร็จจากซัพพลายเออร์ในการรับรองแหล่งกำเนิดได้
- **บริษัทสัญชาติไทยขนาดย่อมในอุตสาหกรรมผลิตเครื่องสุขภัณฑ์**
 - มีแผนจะใช้สิทธิ ในการส่งออกไปอาเซียน เพื่อเพิ่มยอดขาย/เพิ่มลูกค้าในตลาดใหม่ๆ
 - ให้นักงานฝ่ายขายหาข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการขอใช้สิทธิ และตัดสินใจยื่นขอใบ C/O
 - กังวลว่าการเปิดเผยโครงสร้างต้นทุนการผลิตจะทำให้รัฐเรียกเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มขึ้น
 - พบปัญหา/อุปสรรค เช่น ไม่ทราบขั้นตอนและกระบวนการขอใช้สิทธิ ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่สำคัญ (อัตราภาษีภายใต้ FTA และกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า)

ข้อเสนอแนะจากภาคเอกชน

- ระบบการออกไป C/O

ระบบการรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าด้วยตนเอง

ระบบการรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าด้วยผู้ส่งออกที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

ระบบการออกไป C/O โดยภาครัฐ 1 ใบสำหรับสินค้าหลายชิพเมนต์

- กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า

- เพิ่มเกณฑ์ทางเลือก

- ปรับให้เกณฑ์พิจารณาสอดคล้องกันในทุก FTA

4

กฎแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ FTA เป็นอุปสรรคต่อ
การใช้ประโยชน์จาก FTA หรือไม่?

คำถามในการวิจัย

เกี่ยวกับอัตราการใช้สิทธิประโยชน์

“ หากสามารถเจรจาผ่อนคลายความเข้มงวดของกฎแหล่งกำเนิดบางประเภทจะส่งผลให้อัตราการการใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีเพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด? ”

เกี่ยวกับมูลค่าการส่งออก/นำเข้าของไทย

“ การลดภาษีให้เป็นศูนย์ (ตัดต่อภาษีเป็น 100 เปอร์เซ็นต์) ในทุกรายการสินค้า และการผ่อนคลายความเข้มงวดของกฎแหล่งกำเนิดจะส่งผลให้มูลค่าการส่งออกและนำเข้าของไทยภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีเพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด? ”

ความหมายของกฎแหล่งกำเนิดแต่ละประเภท

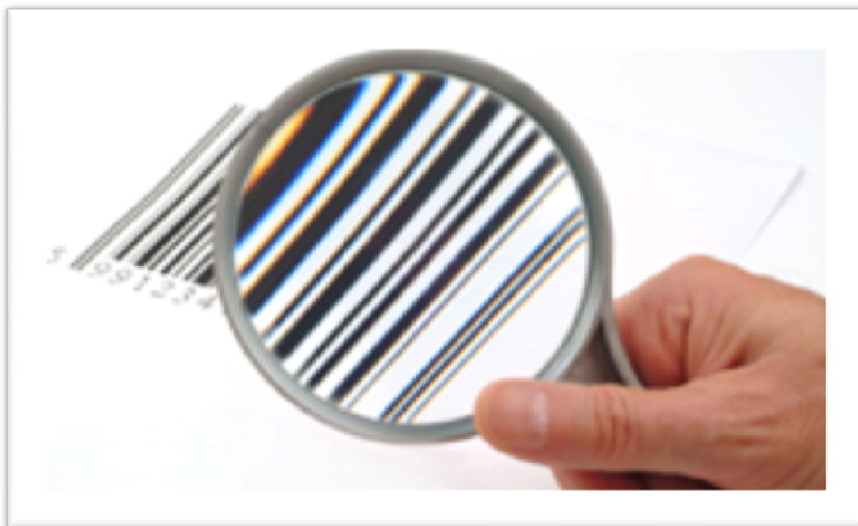
กฎแหล่งกำเนิด	
CC	การเปลี่ยนแปลงกฎแหล่งกำเนิดชนิด CC โดยเป็นการเปลี่ยนพิกัดของสินค้าสองหลักแรก
CCex	การเปลี่ยนแปลงกฎแหล่งกำเนิดชนิด CTH
CTH	โดยเป็นการเปลี่ยนพิกัดของสินค้าในหลักที่สามและสี่ ยกตัวอย่างเช่น
CTSH	03026100 (ปลาชาติสดหรือแช่เย็น) – 03053000 (ปลาชาติฟิลเลแห้งใส่เกลือ)
P	
VA	
WO	

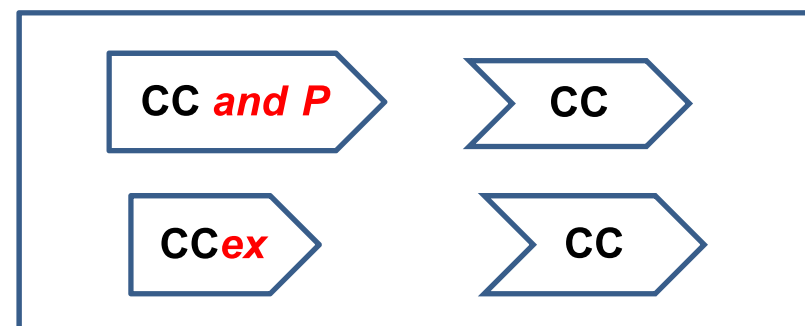

การผ่อนคลายกฎแหล่งกำเนิดรูปแบบต่าง ๆ

“การเปลี่ยนประเภทกฎแหล่งกำเนิด”

“การยกเลิกเงื่อนไขบางประการในกฎแหล่งกำเนิดที่ซับซ้อน”

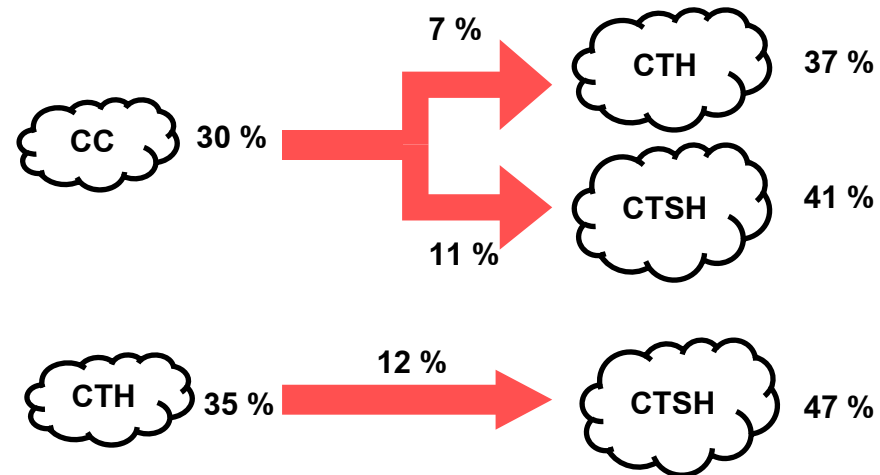
“การเพิ่มทางเลือกเรื่องกฎแหล่งกำเนิดให้แก่ผู้ประกอบการ”

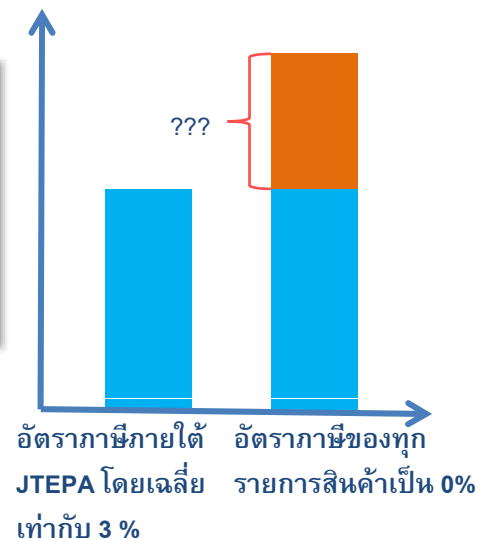
ตัวอย่างผลการศึกษา

ROO กับ อัตราการใช้สิทธิประโยชน์: เปรียบเทียบการเพิ่มขึ้นของอัตราการใช้สิทธิประโยชน์เมื่อมีการผ่อนคลายกฎแหล่งกำเนิดสำหรับสินค้าส่งออก ภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรี JTEPA

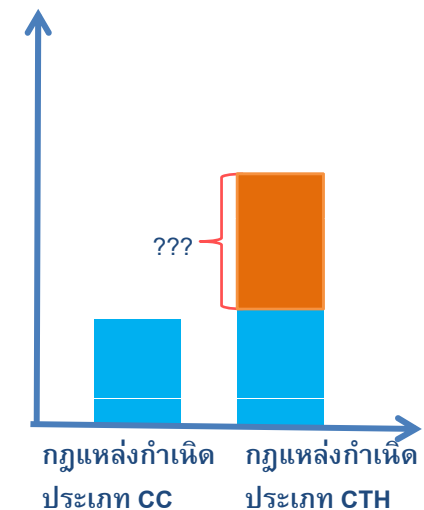

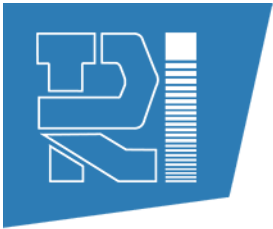
ROO กับ มูลค่าการค้า เปรียบเทียบการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการส่งออกเมื่อมี “การเจรจาภาษี” และ “เจรจาผ่อนคลายกฎแหล่งกำเนิด” ภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรี JTEPA

มูลค่าการ “ส่งออก”
ภายใต้ JTEPA

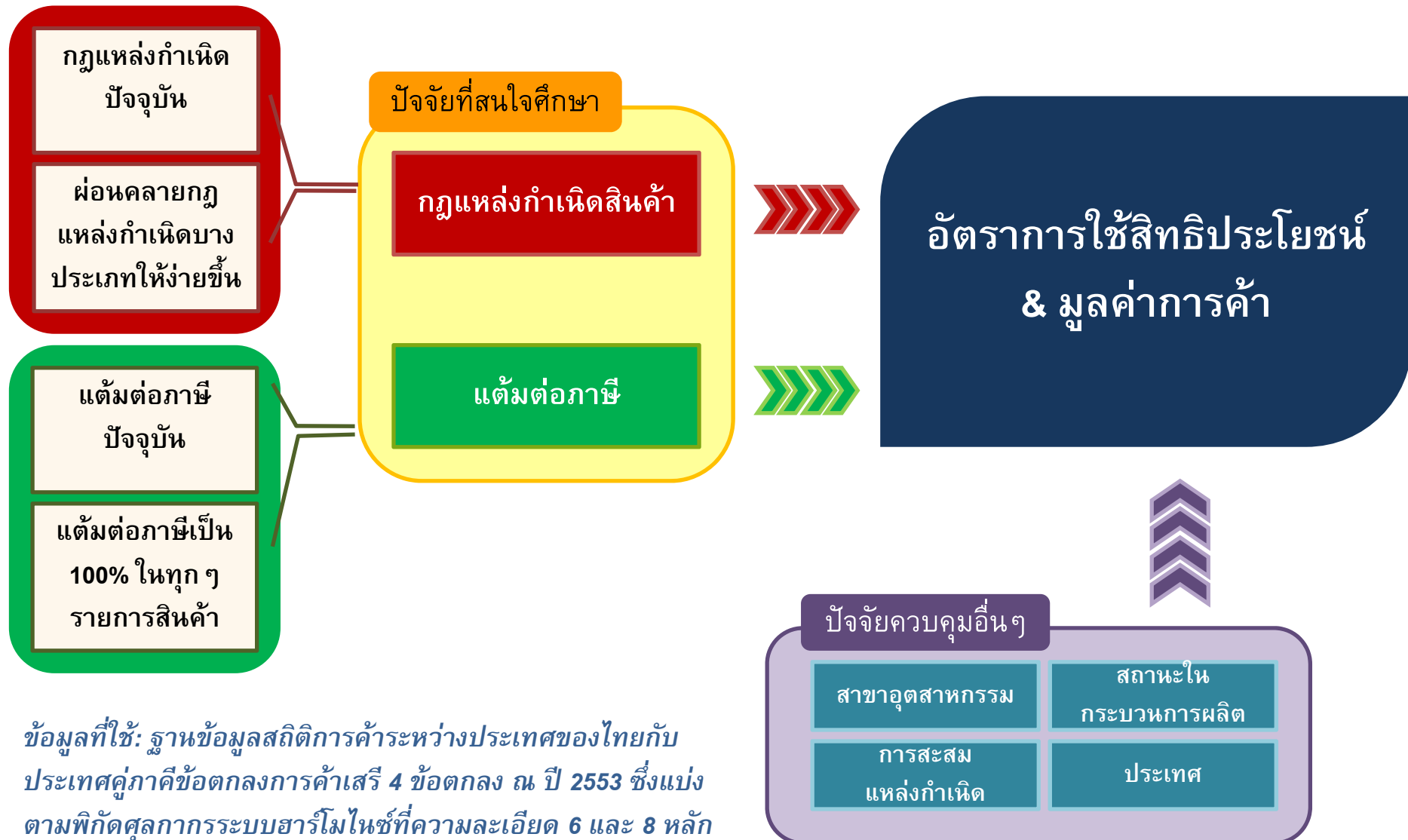

มูลค่าการ “ส่งออก”
ภายใต้ JTEPA

แบบจำลอง

ข้อมูลที่ใช้: ฐานข้อมูลสถิติการค้าระหว่างประเทศของไทยกับประเทศคู่ภาคีข้อตกลงการค้าเสรี 4 ข้อตกลง ณ ปี 2553 ซึ่งแบ่งตามพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนีไชน์ที่ความละเอียด 6 และ 8 หลัก

ลำดับการนำเสนอผลการศึกษา

1. กฎแหล่งกำเนิดกับอัตราการใช้สิทธิประโยชน์
 - 1.1 การผ่อนคลायกฎแหล่งกำเนิดสามารถเพิ่มอัตราการใช้สิทธิประโยชน์ ได้มากน้อยเพียงใด?
2. กฎแหล่งกำเนิดกับมูลค่าการส่งออก/นำเข้า
 - 2.1 การผ่อนคลायกฎแหล่งกำเนิดสามารถเพิ่มมูลค่าการส่งออก/นำเข้า ได้มากน้อยเพียงใด?
 - 2.2 การลดภาษีให้เป็นศูนย์ในทุกรายการสินค้า (แต่มีต่อภาษี 100%) สามารถเพิ่มมูลค่าการส่งออก/นำเข้า ได้มากน้อยเพียงใด?

ผลการศึกษา

กฎแหล่งกำเนิดกับอัตราการใช้สิทธิประโยชน์

“ การผ่อนคลายกฎแหล่งกำเนิด
สามารถเพิ่มอัตราการใช้สิทธิ
ประโยชน์ ได้มากน้อยเพียงใด?”

ผลการศึกษา

อัตราการใช้สิทธิประโยชน์ ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น จากการผ่อนคลायกฎแหล่งกำเนิด

ฝั่งส่งออก

ข้อตกลงการค้าเสรี	ROO เดิม	ROO ใหม่	อัตราการใช้สิทธิประโยชน์ที่เพิ่มขึ้น	การประหยัดภาษี (ลบ.)		สาขาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง
				ปัจจุบันสินค้ากลุ่ม ROO นี้ประหยัดภาษีได้	ภาษีที่ประหยัดได้เพิ่มขึ้น (%)	
JTEPA	CC	CC or VA40	13.05%	880.8 ลบ.	119.1 ลบ. (13.52%)	อาหาร
	CTH	CTH or VA40	10.40%	262.1 ลบ.	27 ลบ. (10.31%)	ไม้
TAFTA	CC	CTH	16.22%	341.3 ลบ.	55.4 ลบ. (16.12%)	สิ่งทอ
	CC	CTSH	18.41%	341.3 ลบ.	62.8 ลบ. (18.42%)	สิ่งทอ
AFTA (สมาชิกเดิม)	CTH or VA40	CTSH or VA40	12.32%	49,620.6 ลบ.	6,174 ลบ. (12.44%)	พลาสติก ยาง และชิ้นส่วนยานยนต์
	CC or VA40	CTH or VA40	6.33%	85.5 ลบ.	5.6 ลบ. (6.49%)	อาหาร

ผลการศึกษา

อัตราการใช้สิทธิประโยชน์ ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น จากการผ่อนคลายกฎแหล่งกำเนิด

ฝั่งนำเข้า

ข้อตกลงการค้าเสรี	ROO เดิม	ROO ใหม่	อัตราการใช้สิทธิประโยชน์ที่เพิ่มขึ้น	การประหยัทยาธิ (ลบ.)		สาขาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง
				ปัจจุบันสินค้ากลุ่ม ROO นี้ประหยัทยาธิได้	ภาชิที่ประหยัทยาธิได้เพิ่มขึ้น (%)	
JTEPA	CCex and P	CC and P	35.6%	6.2 ลบ.	2.3 ลบ. (36.62%)	สิ่งทอ
	CTH and P	CTH	35.40%	2.8 ลบ.	0.8 ลบ. (28%)	สิ่งทอ และเครื่องประดับ
TAFTA	CC	CTH	14.39%	1,400 ลบ.	166.4 ลบ. (11.88%)	อาหาร
	CC	CTSH	24.70%	1,400 ลบ.	322.9 ลบ. (23.06%)	อาหาร
AFTA	(CCandP) or VA40 or P	CC or VA40 or P	8.72%	241.2 ลบ.	22.2 ลบ. (9.21%)	เครื่องนุ่งห่ม
	CC or VA40	CTSH or VA40	0.74%	243.1 ลบ.	0.9 ลบ. (0.39%)	อาหาร

ผลการศึกษา

กฎแหล่งกำเนิดกับมูลค่าการส่งออก/นำเข้า

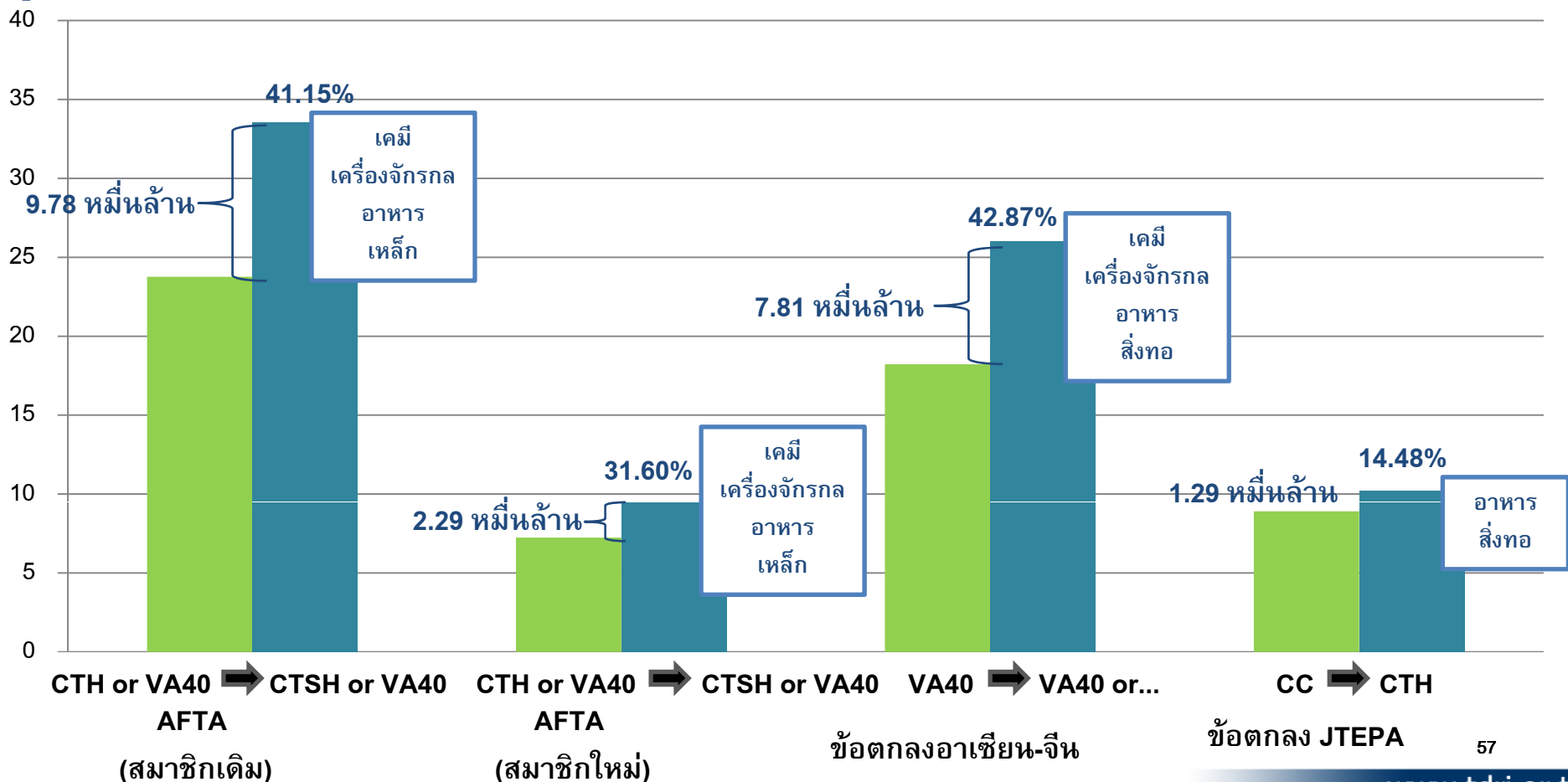
“ การผ่อนคลายกฎแหล่งกำเนิด
สามารถเพิ่มมูลค่าการส่งออก/
นำเข้า ได้มากน้อยเพียงใด?”

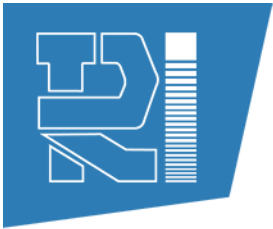

ผลการศึกษา

มูลค่าการส่งออกในแต่ละ FTA ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น หากมีการเจรจาผ่อนคลายกฎแหล่งกำเนิด

มูลค่าการส่งออก (หมื่นล้านบาท)

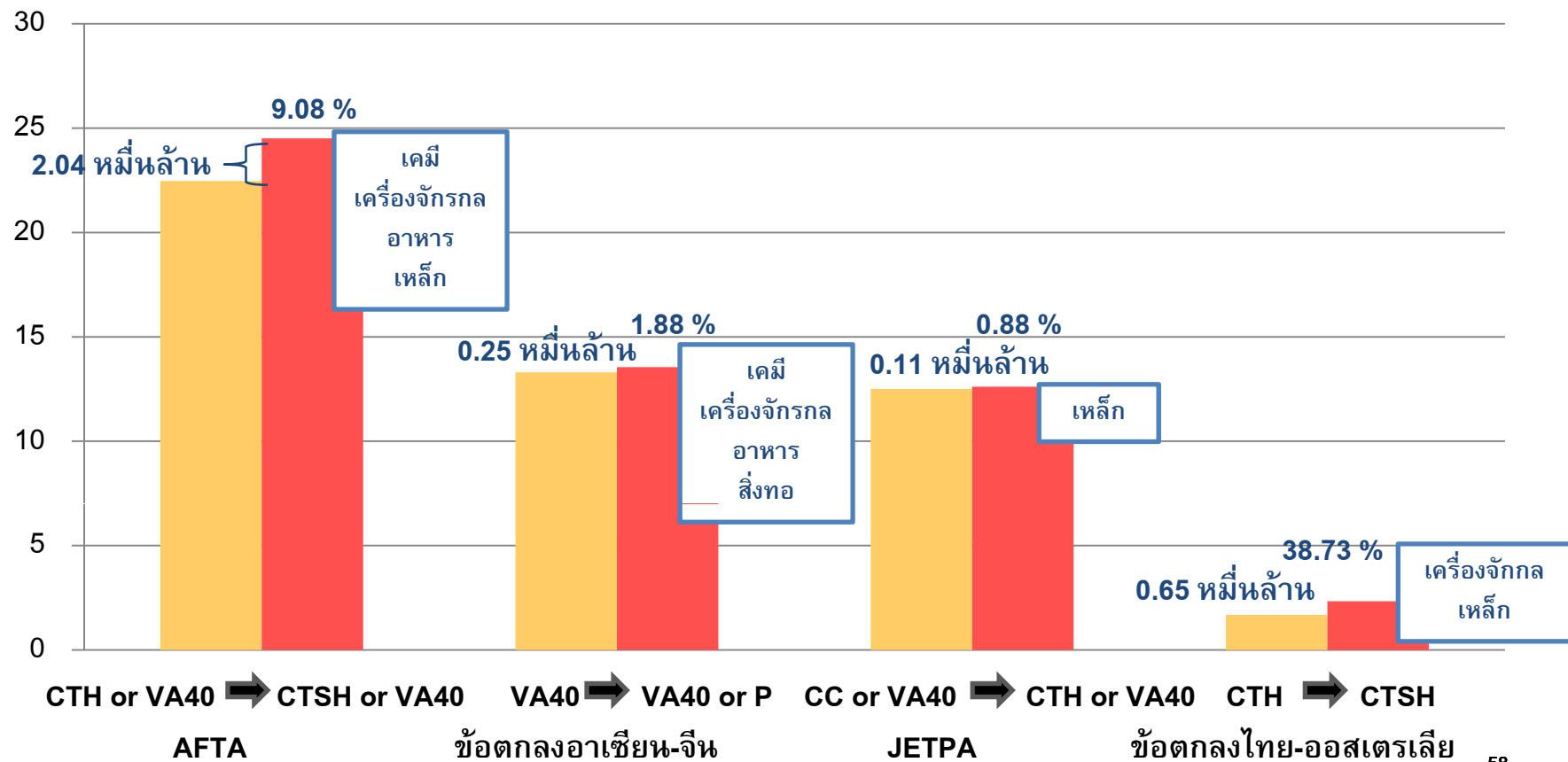

ผลการศึกษา

มูลค่าการนำเข้าในแต่ละ FTA ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น หากมีการเจรจาผ่อนคลायกฎแหล่งกำเนิด

มูลค่าการนำเข้า (หมื่นล้านบาท)

ผลการศึกษา

อัตราภาษีภายใต้ FTA กับมูลค่าการส่งออก/นำเข้า

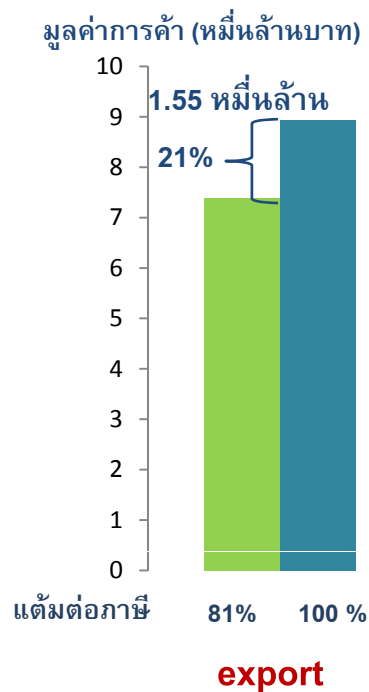
“การลดภาษีให้เป็นศูนย์ในทุก
รายการสินค้า (แต่มีต่อภาษี 100%)
สามารถเพิ่มมูลค่าการส่งออก/
นำเข้า ได้มากน้อยเพียงใด?

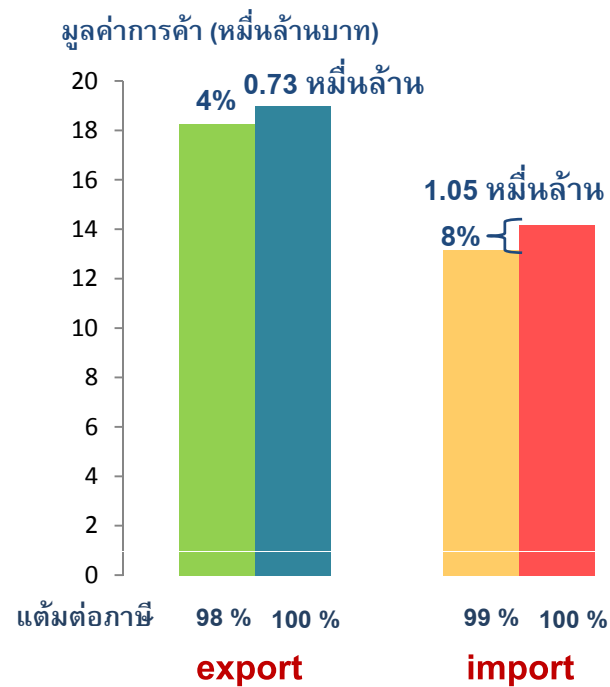
ผลการศึกษา

มูลค่าการส่งออกและการนำเข้า ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น
หากมีการเจรจาให้ได้แต้มต่อภาษี 100% ในทุกรายการสินค้า

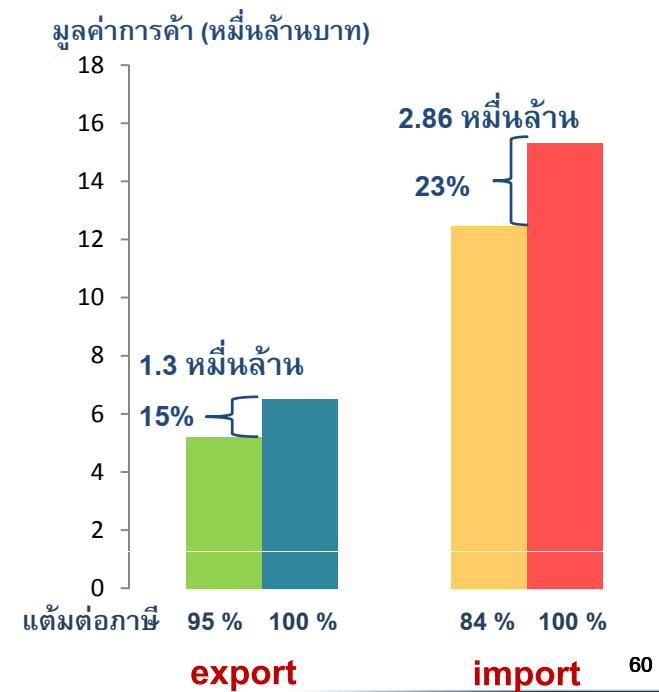
AFTA (สมาชิกใหม่)

ข้อตกลงอาเซียน-จีน

JTEPA

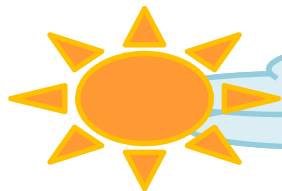
ผลการศึกษา

“การผ่อนคลายกฎแหล่งกำเนิด VS การลดภาษีเป็นศูนย์”
ประเด็นใดสำคัญกว่า?

ข้อตกลงการค้าเสรี	มูลค่าการค้าที่เพิ่มขึ้นหากมีการ ลดภาษีเป็นศูนย์ (หมื่นล้าน)	มูลค่าการค้าที่เพิ่มขึ้นหากมี การผ่อนคลายกฎแหล่งกำเนิด (หมื่นล้าน)
AFTA	 0.00 - 1.55	 2.04 - 10.07
ข้อตกลงอาเซียน-จีน	 0.73 - 1.05	 0.25 - 7.81
JTEPA	 1.3 - 2.86	 0.11 - 1.29
ข้อตกลงไทย-ออสเตรเลีย	 0.00	 0.65

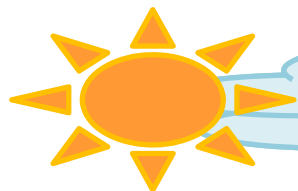

สรุปข้อค้นพบสำคัญ

การลดความเข้มงวดของกฎแหล่งกำเนิด

- การผ่อนคลายกฎแหล่งกำเนิดน่าจะส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าการค้าและอัตราการใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้ FTA อย่างมีนัยสำคัญ
- การเจรจาเพื่อผ่อนคลายกฎแหล่งกำเนิดจะสามารถเพิ่มมูลค่าการค้าและอัตราการใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้ FTA มากกว่าการลดภาษีสินค้าทุกรายการให้เป็นศูนย์

การลดภาษีให้เป็นศูนย์ในสินค้าทุกรายการ

- การลดภาษีภายใต้ FTA ให้เป็นศูนย์ในสินค้าทุกรายการทั้งฝั่งส่งออกและนำเข้าจะส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าการส่งออกและนำเข้าอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะกรณีที่ภาษีปัจจุบันยังมีค่าค่อนข้างสูงเช่น กรณีการส่งออกไปยังประเทศสมาชิก AFTA ใหม่

5

ข้อสรุปและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อสรุป

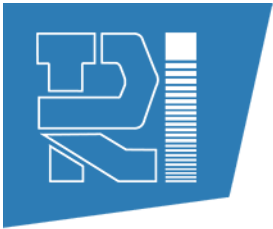
อุตสาหกรรมไทยจะได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมเครือข่ายการผลิตในอาเซียนมากขึ้น
หากแก้ไขอุปสรรคต่อการใช้ประโยชน์จาก FTA

กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าและกระบวนการใช้สิทธิฯ
เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการใช้ประโยชน์จาก FTA

เครือข่ายการผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์
เคมีภัณฑ์/พลาสติกใช้สินค้าชั้นกลางในอาเซียนมากขึ้น
ส่วนอุตสาหกรรมสิ่งทอ/เครื่องนุ่งห่ม และอิเล็กทรอนิกส์/เครื่องใช้ไฟฟ้าใช้น้อยลง

ประโยชน์เกินครึ่งได้จากการค้ากับอาเซียน สะท้อนถึงแบบแผนการค้าระหว่างประเทศของไทย
และการเกิดเครือข่ายการผลิตในอาเซียน

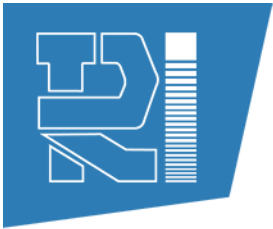
ประโยชน์ด้านภาษีจาก FTA
ผู้ส่งออก: 1.02 แสนล้านบาทต่อปี ผู้นำเข้า: 5.92 หมื่นล้านบาทต่อปี

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย: การให้ข้อมูลและอำนวยความสะดวกการขอใช้สิทธิฯ

“...หน่วยงานภาครัฐ ควรให้ข้อมูล/คำปรึกษา
และจัดทำคู่มือการใช้สิทธิฯ...”

- อัตราภาษีและกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า
- ตารางภาษีและกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าตามรหัส HS 2007 และ HS 2012
- กระบวนการขอใช้สิทธิฯ ทางอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะระบบ digital signature
- กระบวนการพิจารณาล่วงหน้า (advance rulings)
- แนวทางการปฏิบัติที่ดีในการใช้ประโยชน์จาก FTA
- ความเข้าใจผิด/ความสับสน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย: การให้ข้อมูลและอำนวยความสะดวกการขอใช้สิทธิฯ

“...หน่วยงานภาครัฐ ควรเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการ
พิจารณาการใช้สิทธิฯ...”

- พัฒนา/ปรับปรุงคู่มือปฏิบัติการ และเพิ่มการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่
- กำหนดตัวชี้วัดประสิทธิภาพการดำเนินงาน ตามระยะเวลาที่ใช้ในการพิจารณา และจำนวนข้อร้องเรียนจากผู้ประกอบการ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย: เพื่อการเจรจา FTA

“...การเจรจากฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า...”

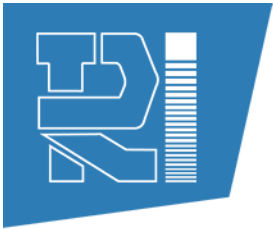
- ควรแก้ไข/เพิ่มเกณฑ์ทางเลือกสำหรับสินค้าบางชนิด ให้สอดคล้องโครงสร้างการผลิตสินค้า เช่น อาหารแมว เพิ่ม VA 40% เป็นทางเลือกภายใต้ JTEPA
- ควรปรับระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (OCPs) ภายใต้ FTA ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกัน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย: เพื่อการเจรจา FTA

“...การเจรจาด้านภาษีศุลกากร...”

- ควรให้ประเทศภคินำสินค้านอกรายการลดภาษี/สินค้าอ่อนไหว เช่น น้ำตาล มอลดภาษี
- ควรให้ประเทศภคิเร่งลดภาษีสินค้าให้เร็วขึ้น เช่น เครื่องหนัง รองเท้า และ อาหาร

ข้อมูลเพิ่มเติม

ท่านสามารถดาวน์โหลด

ข้อมูลการใช้สิทธิประโยชน์จาก FTA รายอุตสาหกรรมได้ที่

www.oie.go.th หรือ www.tdri.or.th หรือ www.ftadigest.com